

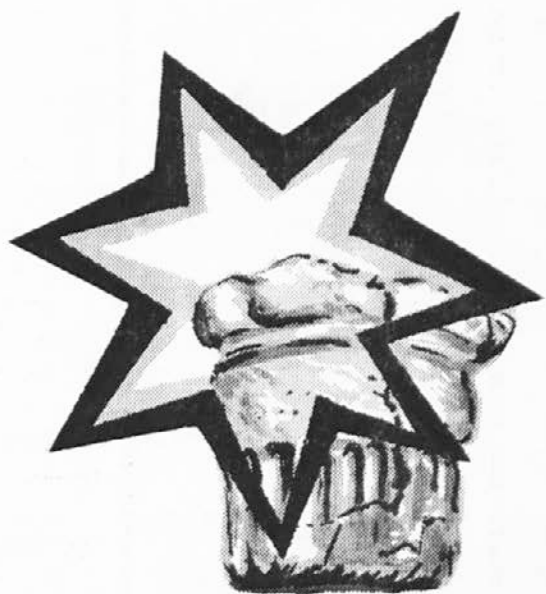
MISLI

1965

ŠTEV. 12

DECEMBER

LETO XIV.

Registered at the
G.P.O., Sydney, for
transmission by post
as a periodical.

MISLI

(Thoughts)

Mesečnik za versko
in kulturno življenje
Slovencev v Avstraliji

★

Ustanovljen leta
1952

★

Urejuje in upravlja
P. Bernard Ambrožič
O.F.M.

6 Wentworth St.,
Point Piper.

Tel.: FM 1525

★

Naročnina £ 1-0-0
letno se
plačuje vnaprej

★

Naslov: MISLI
P.O. Box 136
Double Bay, Sydney.

★

Tisk: Mintis Pty. Ltd.,
417 Burwood Rd., Belmore,
Sydney. Tel. 75-7094.

imamo zopet v zalogi naslednje:

SKOZI LUČI IN SENCE. I. del, Spisal Ruda Jurčec. Knjiga,
polna podob iz naše narodne preteklosti. — £ 1-0-0.

LJUDJE POD BIČEM, slavna povest Karla Mauserja, 1. in II.
del. Vsak po 30 šil. (Tretji del je šele v pripravi.)

LJUBLJANSKI TRIPTIH, moderna povest, spisal R. Jurčec.
— £ 1-0-0

GORJANČEV PAVLEK, spisal Mirko Kunčič. Opisuje čaroben
izlet iz Argentine v Slovenijo. — £ 1-0-0.

DNEVI SMRTNIKOV. — Zbirka najboljših črtic iz emigracije.
Izdala SKA v Argentini. £ 1-0-0.

DHAULAGIRI. Doživljali Slovenca v himalajskih gorah. Izdala
SKA v Argentini. — £ 1-10-0.

SIVI DNEVI — spisal Marko Kremžar. Silno napeto pripove-
dovanje. — £ 1-0-0.

DANTE-PEKEL. — Izdala SKA v prevodu Tineta Debeljaka za
700 letnico pesnikovo, ki jo je slavil ves svet. — £ 1-0-0.

L J U D J E. Zbirka povesti Narteja Velikonja. — £ 1-0-0.

MOHORSKE KNJIGE IZ CELOVCA bodo gotovo tu pred Bo-
žičem. Ko se to tipka, jih še ni. Več o njih smo povedali na tem mestu
v novembrski številki. Takoj ko pridejo, bomo začeli z delitvijo. —
Cena ŠTIRIM knjigam £1-5-0 ali pozneje \$2.50 — dva dolarja in pol.

KNJIGE DOBITE PRI MISLIH

F.S. FINŽGAR III. in IV. je končno
dospel. Mnogi že težko čakate na ti dve
knjigi. Tako imamo zdaj vseh SEDEM veza-
nih zvezkov Finžgarja v zalogi. Vsak zvezek
stane en funt, poštnina 2 šil. Naročajte!

KAR PO DOMAČE. — Zelo zanimiva šaljivo
poučna knjiga. Baragova založba v Argentini. —
£ 1-0-0.

DOMAČI ZDRAVNIK. Knajpova zdravilna
metoda z vodo. — Šilingov 15.

ČLOVEK V STISKI. — Znani dr. Trstenjak
rešuje v knjigi razne človekove težave. — Šil.10.

Dr. Fran DETELA I. — Ima povesti: Malo
življenje, Kislo grozdje, Prihajač, Gospod Lisec
in še druge. — Vezani knjigi je cena 30 šil. 5
poštnino.

PROTI NOVIM SVETOVOM, prvič okoli sve-
ta in druga odkritja. — 6 šil.

PREKLETA KRI, povest Karla Mauserja —
10 šil.

PRI PODNOŽJU BOŽJEGA PRESTOLA, ro-
man, spisal I.N. Krasnov — 10 šil.

POTA DO ČLOVEKA, psihologija občevanja
med ljudmi. Spisal dr. Anton Trstenjak. — 10 šil.

ČLOVEK NA OBLH STRANEH STENE. Po-
vest. Spisal Zorko Simčič. — £ 1-0-0.

O BOŽIČU SO NEKOČ TAKO-LE PISALI

Božični večer.

BOŽIČNI VEČER JE. SNEŽNA ODEJA krije tihi dol in hribe na okrog. Smrekove veje se pripogibajo pod belim bremenom; zdaj pa zdaj katera šine nagloma kvišku, ko je z nje zdrsnil južni sneg. Tih mrak nastane po dolini.

Družine so zbrane po hišah, pripravljajo se na sveto opravilo. Oče, mati in otroci se pokrižajo, oče vzamejo kropilo v roke, starejši otrok pa posodo z blagoslovljeno vodo. Drug otrok dobi lonc z žerjavico, na kateri se žge in kadi velikonočna oljka, lavorovo cvetje in mačice. Najmlajši ima ključče v roki.

In tako gredo od poslopja do poslopja, od shrambe do shrambe, v klet, žitnico in hlev. Kamor pridejo, povsod vzamejo oče-svečenik otroku ključ iz roke, odpro hram, pokade ga in poškrope po vseh prostorih in kotih, potem zapro in izroče ključče otroku.

Potem, ko se vrnejo v družinsko sobo, kako praznično, kako častitljivo stoji tam v kotu velika javorova miza, z belim prtom pogrnjena! In na mizi leži "poprtnik", božični kruh, in oče vzamejo nož, razrežejo poprtnik in ga delijo družini.

In po večerji gredo v cerkev k polnočni službi božji. Tako nikoli ne vabijo zvonovi, tako nikoli ne pojo orgle, tako ljubo nikoli ne doni pesem kakor na božični večer, ko se poje:

Pastirci, vstanite,
pogledat hitite!

Josip Stritar

Jaslice

PRI HLADNIKOVIH SO NAPRAVILI jaslice v kotu gori pod podobo nebeške Kraljice, kjer je tudi med letom ob sobotah in pred Marijinimi prazniki brlela lučca. Navadno so pribili oče, pozneje tudi najstarejši sin Ivan, v tisti kot štiri žeblje, da so držali trioglato desko. Otroci so nanesti lepega, kakor baržun gladkega in živozelenega mahu.

Ivan je nato zložil mah v hribček, ki mu je v vznožju stal hlev. V ozadju pa je utrdil betlehemsko mesto. Po hribcu je razstavil pastirce, ovce, janjčke, koze, pse, palme, oljke, skale, ploteve — Ivan jih je prestavljal sam — sv. Tri kralje, prvega na konju, drugega na velblodu, tretjega na slonu. Med njimi je bil eden zamorec. V hlevcu sta pa grela božje Dete vlek in osliček s svojo sapo.

Goli rob deske so potem še pogrnili z lepo tancico, skozi katero je vsakdo lahko razločil rdečo ruto matere Hladnikove.

Ob straneh štiri in pred hlevcem šest barvanih svečic na pisanih svečnikih stoji pripravljenih, da zaplamene na vse tri božične večere. Gori pred Marijino podobo na viseči svetilnici se pa utrinja rdeča lučca noč in dan, dokler ne razdro jaslic.

Na mizi je bil pri Hladnikovih vsako leto božičnik ali poprtnik, pa tudi skoro v vsaki drugi hiši naše vasi so ga imeli. — Ivo Trošt.

BLAGOSLOVLJEN BOŽIČ, SREČNO NOVO LETO
NAROČNIKOM IN PRIJATELJEM! — MISLI

PRAZNOVANJE BOŽIČA

v Ljubljani 1964

Zmerom radi beremo poročila iz domovine — zlasti če so dobra. Pričujoče je že precej staro, ne pa še zastarelo. Objavil ga je Vestnik SPB v Argentini po pismu iz Ljubljane. Nekoliko skrajšano naj izide tudi v MSLIH. — Ur.

PO LJUBLJANSKIH TRGOVINAH IN JAVNIH LOKALIH je bilo videti že več dni pred božičem praznično razsvetljena drevesca, "novoletne jelke". V prejšnjih letih je bilo to dovoljeno šele po božiču. Tudi v prodaji na trgu so bile smrečice že ves teden pred božičem, kar je bilo prejšnja leta prepovedano. Prav tako je dobiti božične razglednice, sicer brez napisa, a z božičnimi motivi. Društvo duhovnikov je pa izdalo prave, lepe božične razglednice s primernimi voščili.

Vse mesto je imelo zadnji dan pred božičem neko praznično podobo in kazalo neko tiho pričakovanje. Na sam sveti večer so se že v prvem mraku začele ulice prazniti. Vse je hitelo domov, da v tihi toploti družine praznuje sveti večer, zasebno, brez tujih "oči". A proti polnoči so ulice spet oživele. Trume vernikov so se zgrinjale proti cerkvam. Zvonovi so sicer molčali, ali svetla cerkvena okna so vabila.

Božič je seveda navaden delaven dan v Jugoslaviji in komunisti že 20 let skušajo zabrisati vsako sled o njem. Vendar ga verni narod obhaja bolj iskreno in doživeto in sveto kot morda kdajkoli poprej. Vse cerkve so bile tudi letos za polnočnice nabit polne šolskih otrok in odraslih, ki so morali potem že ob šestih zjutraj na delo. Najbolj pretresljivo je videti dolge vrste pred obhajilno mizo, ne le otrok in žena, ampak tudi fantov in moških, po videzu sodeč akademikov.

Zares Cerkev vstaja pri nas kakor iz katakomb, očiščena, plemenita in močna. To se dogaja pred našimi očmi in se razodeva vsak dan bolj. To se je pokazalo zlasti sopot ob letošnjem božiču. Na božično jutro so bile navsezgodaj cerkve spet polne. Kdor ni mogel k polnočnici, je zjutraj pohitel k maši in morda tudi k obhajilu dovolj zgodaj, zakaj tovarne začenjajo delo ob šestih, uradi pa ob pol sedmih ali sedmih.

Svojevtrsten "plebiscit" so napravili ljudje na trgu pri škofiji. Ta prodajni trg je ostal na bo-

Tone Kralj: ROJSTVO

žič prazen, kot sicer le ob nedeljah. Le tu pa tam je bilo videti kako prodajalko, ki pripada državni trgovski mreži, in nekaj Bosancev je prodajalo svojo robo. Stolnica je bila vse dopoldne polna, zvečer pa tako natrpana, da mnogi niso več mogli vanjo.

Prav prisrčne so nedeljske maše ob desetih dopoldne pri frančikanih, namenjene otrokom in mladini. Pridiga mlad simpatičen pater, ki zna mladini seči v srce. V nedeljo pred božičem je govoril med drugim:

"In veste, dragi otroci, kaj je svetega očeta v Indiji najbolj ganilo? To, da se indijski otroci ne znajo smejati. Njihove črne oči so ga le vprašujoče gledale, oči iz sestradanih obrazkov. Vi pa, dragi otroci, vi se radi smejete, ker imate vsega, kar potrebujete. Zato pa posebno zdaj, ko se spominjamo, kako se je tudi Jezus rodil v revščini, žrtvujte nekaj za te revne otroke po svetu, da bo tudi njim lepo in toplo. Šele potem se bo Jezusček resnično rodil v vaših srečih — in tudi v njihovih."

Ob teh besedah so zažarele oči naših otrok v pripravljenosti, da pomagajo svojim vrstnikom po svetu.

A naši otroci ne hodijo pridno le k nedeljskim mašam, ampak tudi k verouku v cerkve, ker ga v šolah ni. Vidim otroke, ki prihajajo k temu pouku z različnimi glasbenimi instrumenti, violinami in podobno. To je nekoliko čudno videti, a vedeti je treba, da po verouku hite v šolo k glasbeni uri. Naši starši ne skrbijo le za telesni kruh svojim otrokom, ampak tudi za duhovno in kulturno hrano. In to je spet pravo čudo sredi našega zmaterializiranega časa. K verouku pošiljajo otroke tudi starši z visoko kulturo, ne morda samo prepusti, ki so se šele pred kratkim preselili v mesto z dežele in so še navezani na stare verske navade, kot skušajo nekateri to razložiti.

Še ena eksotična nota o našem slovenskem božiču: zamorski študent, črnc iz Afrike, štipendist komunističnega režima, pri božični maši pri frančiškanih z drugim vred poje slovenske božične pesmi . . .

Značilno je tudi, da je prav na božični dan izšel v DELU zanimiv članek z naslovom: Vzgojni pomen družinskih praznikov. Napisala ga je Tončka Metelko. Sicer članek govori o novoletnih praznikih, a namesto tega izraza bi prav lahko stalo: božični prazniki. Zakaj so natisnili ta članek prav za božič? In čudno je tudi, da članek trdi ravno to, kar smo mi vedno naglašali: "družina je prva in najbolj pomembna šola, ki ustvarja in ob-

B o ž i č

Božič, najsvetejši v leti
starim ti in mladim dan!
Praznik, ki ga doživeti
vsak želi si kristijan.

Nem, pobožni prihitite,
čudež velik se godi;
pokleknite in molite,
Dete v jaslicah leži.

Angelci pojo v višavi:
Čast Bogu, človeštvu mir!
Da Zveličarja pozdravi,
kralj prišel je in pastir.

Jožef in Marija Mati
dete gledata ljubo;
volek in oslič uhati
vanje dihata gorko.

Jos. Stritar

Misli, December, 1965

likuje človeka kot družbeno bitje." Seveda družina z več otroki, zakaj edinec se le redkokdaj izoblikuje v "družbeno bitje."

Te resnice, ki jo oznanja krščanski svetovni nazor, ni mogla omajati nobena "napredna", a v resnici zastarela teorija, ker jo življenje samo pobija in zanika. In človek, ustvarjen po podobi božji, tudi naš slovenski človek, gre tiho in potrpežljivo, kot vedno v zgodovini, a vztrajno in zato zmagovito svojo pot. Tako naši ljudje brez besed, le v dejanju in delu, izvojujejo vsak dan nov košček svobode. Naš človek si sicer v potu svojega obraza služi vsakdanji kruh, a njegove oči so uprte v višje ideale. Njegovo čelo se jasni in pogled mu vedno bolj žari, ker vidi na obzorju nove zarje. In tako stopa z optimizmom v novo leto, kljub podražitvam in vedno večjemu javnemu neredu. Saj od tega sistema ničesar be pričakuje dobro vedoč, da "kjer ni božjega blagoslova, ne more biti nič dobrega."

SKUPNI PASTIRSKI LIST V JUGOSLAVIJI

PRVIČ PO 20 LETIH so jugoslovanski škofje letos v septembru spet izdali skupen pastirski list. Brali so ga v vseh cerkvah kar tri nedelje zapovrstjo.

Zelo pogumno so se škofje v svojih izjavah postavili za versko svobodo napram komunističnim oblastem. Poudarjajo, da državna ustava vsaj na papirju izrecno garantira versko svobodo vsem državljanom, da pa oblasti zmerom najdejo načine in pota, po katerih omejujejo versko svobodo kar se le da.

List navaja dolgo vrsto takih omejitev in zahteva, da oblasti s tem prenehajo. Na drugi strani spodbuja vernike, naj se ne dajo strahovati, zakaj vedno se lahko sklicujejo na ustavo in tako pridejo do svojih pravic. Med drugim je rečeno:

"Mi škofje pričakujemo, da bodo ustavne določbe pošteno upoštevane vsepovsod. To pričakujemo od tistih, ki so odgovorni za izvajanje obstoječih postav, pa prav tako pričakujemo od vernikov, da se ne bodo dali strahovati, ampak bodo brez strahu javno priznavali svojo vero."

Na drugem mestu škofije znova ostro obsojajo splave in opozarjajo na to, da je vsak splav umor nerojenih, torej velik zločin, čeprav svetna postava drugače določa.

Škofje zaključujejo svoj list z besedami:

"Stojimo na križpotu nove dobe, ki prinaša važne odločitve za bodočnost".

KOROŠKI SLOVENCİ — NJIHOV DANAŠNJI POLOŽAJ

III.

DANES, KO SO SE RAZMERE USTALILE, bridko obžalujemo, da ni med nami tolikih slovenskih izobražencev, ki so razkropljeni med tujci po Ameriki, severni in južni. Če bi ostali tu, bi bili danes avstrijski državljani, pomagali bi dvigati naš narod tu, vzgajati njegovo mladino, nemškutarji pa jim ne bi mogli nič. In za mnoge bi bilo morda tudi bolje v zdravstvenem pogledu in tudi drugače. Zelo bi potrebovali velikih vidcev vnaprej, ki bi znali premeriti daljo in plan, in povedati, kako naj naredi, da bo za naš narod prav... Sleherni drobci, ki je ostal tu, nam je v pomoč. Nekateri res odlično vračajo koroškemu ljudstvu to, kar so naši koroški begunci naredili po plebiscitu v Jugoslaviji za dvig slovenskega naroda in njegove kulture. Ali ni v tem neki skrivnostni prst božje Previdnosti?

Avstrijci so se po letu 1945 deset let trudili, da bi bila Avstrija prosta zasedbenih sil. Samo po sebi je bilo za tiste, ki so smatrali Avstrijo kot prvo žrtev Hitlerja, to čisto razumljivo. Za Slovence pa to ne bi mogel reči. Predobro smo čutili na lastni koži, da so bili premnogi Avstrijci in nemški Korošci najhujši nacisti in jih je malo brigala Avstrija, kot jih še sedaj malo briga dan avstrijske zastave.

Odhod angleških sil od tu je za nas pomenil takoj poslabšanje položaja in dvig nacističnih sil, ki so se zabarikadirale na mnoga javna mesta, posebno med nemške desničarske, katoliške sile in zlezle celo v cerkvene službe. Njihova prva misel je, kako zbrisati s koroške zemlje sleherni slovenski sled. Njihov največji praznik vsako leto je 10. oktober, spomin na se za Slovence nesrečni plebiscit. To glasovanje, ki se da na različne načine tolmačiti in ga je kancler dr. Klaus tolmačil kot priznanje Slovincem, nacistično navdahnjeni ljudje stalno tolmačijo kot odpoved koroških Slovencev svojemu jeziku, svojim navadam in svojemu narodu.

Končno so se Rusi odločili, da odidejo iz Avstrije. S tem je bila dana možnost, da postane Avstrija svobodna. Avstrijci so naredili vse mogoče, da bi le prišli do pogodbe. Tako so pristali tudi v pogledu manjšin, kot je rekel dr. Tončič, dunajski

politik, da so prišle v novo avstrijsko državno pogodbo veliko pomembnejše določbe, kot kar je bil v senžermenski pogodbi. Avstrijci so morali podpisati nasproti velesilam tudi te določbe. Čudim se, da naši časopisi ob desetletnici niso ponovno objavili vseh točk podrobno. Objavila jih je le mala Družinska pratika za 1965, ki izhaja v Celovcu.

Te slovesno podpisane točke so važen temelj pravic Slovencev in gradiščanskih Hrvatov v Avstriji. Zato se Slovenci v Avstriji stalno nanje sklicujemo. Zahtevamo, da jih avstrijski politiki uveljavijo, v kolikor jih še niso. **Na to naj tudi Slovenci v tujini opirajo svoje zahteve, kadar nam pomagajo.**

“UMRETI NOČEJO”

Dunaj, dne 30. okt. 1965.

Dragi dobrotniki in prijatelji!

Vam lahko sporočam, da smo z zidanjem visokošolskega doma na Dunaju že skoraj pod streho. V teku je gradnja šestega, zadnjega nadstropja. Še pred koncem novembra bo stavba v surovem končana. Vendar v notranjosti bo šlo delo tudi pozimi nepretrgano naprej, da pridemo v določenem času do otvoritve, ki mora biti pred začetkom prihodnjega šolskega leta.

Priložena slika kaže lepo pročelje visokošolskega doma, kakor ga je zasnoval naš koroški arhitekt ing. Janko Oswald. V kratkem bo naš načrt razveseljivo dejstvo.

Vsem dobrotnikom, ki ste mi s svojimi prispevki pomagali za doseg tega važnega cilja, se iz vsega srca zahvaljujem. Zahvaljujem se Vam tudi v imenu vseh naših študentov, ki bodo v teku desetletij in morda stoletij stanovali v našem “Korotanu”.

Prosim Vas pa tudi, da še naprej sodelujete pri podporni akciji, in sicer do konca prihodnjega leta, ko se bo dom začel že sam vzdrževati.

“Kar storiš zase, že s tabo mine,
kar storiš za narod, ostane vselej.”

(Simon Gregorčič)

Z najlepšimi pozdravi ostanem vaš vdani

Ivan Tomažič

Našim znanstvenikom po svetu pa bi priporočali raziskati ozadja na teh pogajanjih. Z Dunaja smo namreč zvedeli, da so bila določila glede koroških Slovencev šele zadnji trenutek vstavljena v pogodbo. Zakaj?

Če gledamo ta določila (člen 7.), vidimo, da so zelo pomanjkljiva za našo zaščito. Kako je mogla jugoslovanska delegacija na to pristati? Ali so ti zastopniki sploh poznali koroško vprašanje? Vse izgleda tako, da so bili do zadnjega prepričani, da bodo dobili ozemlje do Drave in se sploh niso brigali za zaščito Slovencev, ki bi ostali še naprej pod Avstrijo. Kajti Slovincem pripada tudi ozemlje nad Dravo. Tudi tam še danes živijo Slovenci in govore slovenski jezik, čeprav je zunanji videz krajev ponemčen.

Sodimo, da so vstavili določila za Slovence šele potem v državno pogodbo, ko so videli, da ozerlja južno od Drave ne bodo dobili. **To pa se je naredilo s takim nepoznanjem položaja, da je žalostno.** Kar so zahtevali za gradiščanske Hrvate, so potem zahtevali tudi za Slovence in so kratkotalo k beseli gradiščanski Hrvati dodali še besedo koroški Slovenci.

Na podlagi člena 7. državne pogodbe o Avstriji smo Slovenci na splošno doslej bolj malo dobili. Jasno je vidna ustanovitev slovenske gimnazije, ki smo jo dobili le zato, ker so se nemški so-

deželani zmotili v presoji. **Mislili so, da je koroški Slovenci ne bodo zmogli.** Dali so jo v trenutku, ko so mislili, da bodo svetu pokazali svojo dobro voljo, a vsled naše slabosti mi tega ne bi mogli izrabiti.

Tu gre še vedno za vprašanje moči in sile. Če bi bili mi močnejši, bi nas več spoštovali in bolj upoštevali. Zato je tako važno, **da Slovenci po svetu podpirajo koroške Slovence v boju za obstanek.** S tem, ko podpro koroške Slovence, delajo za slovenski narod sploh. Ta podpora je potrebna, kajti narod tisočkrat opljuvan in bičan, komaj še stoji pokoncu. Drevo, v katerega je treskalo in mu klestilo veje, potrebuje časa, da si opomore.

KONCIL V RIMU SLOVESNO ZAKLJUČEN

PO STIRILENEM TRDEM DELU so v sredo 8. decembra, na praznik Brezmadežne, v Rimu zaključili 21. vesoljni cerkveni zbor, ki je zdaj že odšel v zgodovino kot drugi vatikanski — VATICANUS II. Noben cerkveni zbor doslej ni izzval toliko odmevov po vsem širnem svetu. Že zato ne, ker v prejšnjih časih svet ni bil tako "majhen" in novice ter poročila niso tako lahko prodirala do skrajnih mej okrogle zemlje. Dogodki so se tikali poedinih krajev in zanimanje zanje je ostajalo omejeno na dosti ozke kroge. Je pa tudi res, da bi v naših dneh kljub lahkim svetovnim zvezam koncil ne vzbujal toliko pozornosti, da se ni Cerkev izkazala kot močna moralna in kulturna sila sredi modernega sveta.

Pred slovesnim zaključkom je papež pozval ves svet, naj ob tisti veliki uri skuša z njim vred doživljati zgodovinski dogodek. Posebno je prosil

katolicane, naj se v molitvi, zahvalni in prošnji, združijo z njim. Zato so bile po vsem svetu tridnevnice in na praznik sam večerne maše prav ob času, ko so v Rimu zbrani škofje obmolknili in se začeli poslavljati od večnega mesta.

Papež čuti, in je v poslanici škofom jasno povedal, da koncil ni zadovoljil vseh enako. Mnoge je razočaral. Ali jim je prinesel preveč novega, ali pa premalo. Oboji so se že oglašali in se bodo verjetno še. Pa bodo sčasoma oboji uvideli, da koncil ni iskal trenutne popularnosti, ampak je mislil, delal in sklepal za dolgo bodočnost Cerkev. Celokupnost vernikov mu je bila pred očmi, ne le ta ali ona posamezna skupina. To bodo po boljšem premisleku uvideli vsi, ki se čutijo razočarane, in vesoljna Cerkev bo priznala, da je koncil velik uspeh. Res smo lahko zanj vsi brez izjeme Bogu iskreno hvaležni.

Obazil tipka

★ LEPA SKUPINA ROJAKOV JE prvo nedeljo v novembru obiskala grobove. Zdi sem, da nas je vsako leto več zbranih okrog križa in kipa Slovenke pod njim. Kot ena družina smo vsaj ta dan, se mi zdi, ko gledam resne obraze množice okrog sebe. Mrtvi nas združijo v mislih, da je vse pehanje in vsa zavist, vsa osebna nasprotstva le mahanje po zraku, ki ni vredno človeka.

Tudi romanje v Sunbury po obisku grobov je bilo lepo. Letos se je zbralo okrog 32.000 ljudi. Vreme smo imeli dobro in ni bilo nič prevroč. Žal mi je samo, da je toliko narodnih noš manjkalo. Lepo število noš je že med nami, vsaj enkrat na leto naj bi prišle vse na dan! Ni prav, da smo postali leni.

★ Našo mladino bo obiskal Miklavž na prvo nedeljo v decembru, enako slovensko mladež v Geelongu. Škoda bi bilo, če bi opustili ta naš stari običaj obdaritve otrok, ki je pristen in krščanski — rdeči pajac Santa Claus je samo njegov izrodek. Kako smo Miklavža otoroci doma z veseljem pričakovali in šteli dneve! Vsako jabolko in vsak oreh se nam je zdel poslastica. Tu je res vsega preveč skozi vse leto in so otroci izbirčni. Nedavno mi je eden slovenskih očetov dejal: "Pa še Miklavž — mi naj pa spet kupujemo ta presneta darila . . ." No ja, saj Miklavž ni vsak mesec. Otroku čez leto ne kupuj vsega, kar si izmisli, pa bo nekaj šilingov več za Miklavžev dar. Bo mnogo bolj vzgojno in bo otroku ostalo v spominu, ne pa ga razvadilo za vso bodočnost.

★ Nedavno sem na poti skozi Benallo zvedel, da je družina Vinka Čoperja in Albine r. Krulec izgubila sinka JOHNA. Rojen je bil dne 12. oktobra letos, umrl pa je v melbournski otroški bolnišnici dne 20. novembra. Staršem naj bo v tolažbo, da imajo angelčka, ki prosi za družino.

★ Neizprosna smrt je obiskala tudi našo nabelino ter pridodala nov grob številnim keilo-

iskim. Terjala je žrtev v osebi mladega moža in očeta dveh nedoraslih otrok, **Stanka Domjanica**. Pred nekaj dnevi je pri krstu v St. Albansu še botroval. Dne 25. novembra se je na motornem kolesu vračal z dela proti svojemu domu v St. Albansu, ko ga je avto pahnil s ceste. Padeč mu je zadal smrtne poškodbe.

Pokojni Stanko je bil rojen 16. oktobra 1936 v Novem selu na meji Medjimurja, kjer ima še starše, dve sestri in štiri brate. Leta 1956. se je v Ožboltu ob Dravi poročil z Antonijo Tertinek, naslednje leto pa sta pobegnila v Avstrijo. V Avstralijo sta emigrirala v decembru 1957 in dospela v Melbourne na "Toscani". Iz Bonegille sta prišla v Sunshine, nato pa sta si postavila dom v St. Albansu. Stanko je bil miren in priljubljen značaj, dober in skrben družinski oče.

Mašo zadušnico smo imeli v ponedeljek 29. novembra ob desetih v cerkvi Srca Jezuvega v St. Albansu, nato je bil pogreb na keilorsko pokopališče. Iskreno sožalje žalujoči družini ter svojem v domovini! Stanko, Ti pa počivaj v miru božjem!

★ Krščevala se sledeče družine: 14. novembra je v St. Albansu krstna voda oblila VALENTINO, hčerko Stefana Baligača in Roze r. Koprak. Pokojni Stanko ji je bil z ženo za botra. — Dne 20. novembra so bili štirje krsti na avstralskih Brezjah: Prvorojenec Jožeta Voharja in Pavle r. Žižek (North Altona) nosi ime po očetu; Stanko je sin Hinka Bedrača in Štefanije r. Valher (Thomastown); Doro bodo klicala hčerko Alojza Mavriča in Marije-Ane r. Kirn (Footscray), za Ireno pa prvorojenko v družini Jancza Petkovška in Ivane r. Kovačič (Elwood). — Dne 21. novembra smo krstili Jožefino, hčerko Rudolfa Retelj in Irene r. Ključovski, St. Albans; Silvija pa je ime njeni sestrični, hčerki Ivana Retelj in Gertrud Renate r. Korge, Glenroy. — Stella je prirastek družinice Josipa Zemiča in

Milke r. Posavec (St. Albans), Janet Senkica pa prvorojenka Ladislava Smrk in Nade r. Sklepič (East Bentleigh). Oba zadnja krsta sta bila 27. novembra. — Najboljše želje srečnim družinam!

★ Kaj pa poroke? Takole so se vrstile ta mesec: 6. novembra sta si v St. John's Church, East Melbourne, podala roke Vjekoslav Durut in Zora Frank. Ženin je iz Dalmacije, nevesta iz Huj, župnija Pregarje. Zora je pela pri našem cerkvenem zboru in uspešno nastopila tudi pri zadnji očrski prireditvi. Upam, da jo bomo še vedno videli na koru in na odru. — Isti dan sta se poročila v St. Mary's, Geelong, Peter Dekleva in Frida Chwastek. Ženin je iz Petelinjega, župnija Pivka, nevesta pa je poljskega rodu in rojena v Nemčiji. — V Geelongu (Sv. Družina, Bell Park) je bila poroka Alojza Berginca iz znane Berginčeve družine s Pamelo Lynette Mayne, rojeno v Avstraliji. — Dne 19. novembra sta si pri Mariji Pomagaj v Kew obljubila zakonsko zvešto Zvonko Grzunov (Privlaka, Dalmacija) in Barbara Emersič (rojena v Repišču, župnija Cirkulane pri Ptujju). — Dne 20. novembra pa sta pri istem oltarju izrekla svoj "hočem!" Franc Kerec in Marjeta Majhen. Ženin je iz Sulincev, (župnija Petrovci), nevesta pa iz Tibolcev pri Ptujju. Vsem novoporočencem čestitke! Obilo sreče na življenjsko pot!

★ Kdor obiše Baragov dom, si ogleduje tudi napredovanje pri zidavi cerkvice. Saj gre — počasi pa gotovo. Dne 14. novembra zvečer so imeli naši gradbeniki malo sestanka, da so se pomenili o organiziranju prostovoljnega dela. Uspeh je bil dober, četudi se vsi naprošeni niso odzvali. Sem pa ostalim zato bolj hvaležen. Slovensko gradbeno podjetje "Triglav" nam je darovalo dva dneva brezplačnega dela, dva hrvaška zidarja zadnjo soboto (Marko Martinović in Ante Josipović), podjetji Franca Gomizelja in Ivana Marcina zadnjo nedeljo. Iskerna zahvala vsem!

Radi bi po božiču zalili cementno ploščo (strop dvorane oz. tla cerkve) če le pravočasno dobim železje. Vsaj za počitnice bomo menda lahko dobili delavcev za veliko in važno delo. Potem bo vsaj dvorana že pod streho.

Do danes smo nabrali za cerkev £7,849-5-0. Lepo bi prosil gospo, ki je v nedeljo 28. novembra v moji odsotnosti pustila v Baragovem domu dar petih funtov, da bi mi sporočila ime. V kuverti je bil samo denar.

★ Božič je tu in z njim polnočnica na prostem pri votlini. Bog nam daj lepo vreme! Spo-

mnili bi rad vse že zdaj, da je dvorišče pred votlino za sveto noč Cerkev in se je treba temu primerno obnašati. Ne pozabite tudi, da sem zopet sam, zato ne odlašajte s spovedjo do zadnjega. Prilike bo dovolj, a polnočnico bomo začeli Točno. — Vsem želim blagoslovljene praznike, v novem letu pa tudi obilico milosti božje. Bog je z nami dober — kažimo mu hvaležnost s tem, da zares vestno vršimo svoje krščanske dolžnosti. Sledi BOŽIČNI SPORED:

MELBOURNE: Tretja nedelja v decembru (15. dec.) Sv. maša ob osmih pri Mariji Pomagaj v Kew ter ob petih popoldne v hrv. cerkvi, Clifton Hill. Prilika za božično spoved.

Petek, 24. dec.: Spovedovanje v Kew kadar koli čez dan, zvečer od 9 — 12. Opolnoči procesija z Jezuškom iz kapele, blagoslov paslic, polnočnica. Sledi še ena sv. maša, po njej spovedovanje.

Nedelja, 26. dec.: Sv. maša ob desetih pri Mariji Pomagaj v Kew. Popoldanska slovenska maša ob petih v Clifton Hillu.

Novo leto (Sobota, 1. jan.) Sv. maša ob osmih v kapeli v Kew, ob petih popoldne pa pri lurški votlini na prostem. (v slučaju slabega vremena bo ob isti uri popoldne v hrv. cerkvi v Clifton Hillu.)

Nedelja, 2. jan.: Slov. maša ob osmih v kapeli v Kew, ob pol dvanajstih v hrv. cerkvi v Clifton Hillu.

ST. ALBANS: Božično spovedovanje v sredo dne 22. dec. od 7.30 zvečer dalje.

GEELONG: Božično spovedovanje v četrtek 23. dec. od sedmih zvečer dalje v Bell Parku

BALLARAT: Božično spovedovanje v torek 21. dec. ob sedmih zvečer.

MORWELL, Gippsland: Božično spovedovanje v ponedeljek 20. dec. od 7 — 8 zvečer.

ADELAIDE, S.A.: Božična sv. maša na božični dan (sobota 25. dec.) ob štirih popoldne v cerkvi Srca Jezusovega, Hindmarsh, spovedovanje od dveh dalje.

Slovenski Škofje

PIŠEJO IZSELJENCEM

Dragi rojaki! V svetem pismu beremo, kako je angel Rafael spremljal mladega Tobijo, ko je šel v tujino. Po poti ga je varoval nevarnosti, v tuji deželi mu je pomagal, da je srečno opravil očetova naročila, nazadnje ga je srečno pripeljal nazaj k staršem. Tudi vas, dragi rojaki, je spremljal na poti v tuje dežele angel varuh. Bil je sicer neviden, a vas je prav tako skrbno vodil, kakor je Rafael vodil mladega Tobijo. Pomagal vam je, da ste pri tujih ljudeh dobili kruha in zaposlitve ter ste si, vsaj premnogi, mogli postaviti drugi dom. Bog je po svojem angelu čudovito skrbel za vas. Bodite Bogu za to skrb hvaležni. To hvaležnost skazujte na ta način, da na Boga in njegove zapovedi ter na svoje verske dolžnosti tudi v tujini nikoli ne pozabite.

Pa kakor je Bog Tobiju dal vidnega angela varuha in spremljevalca, ga je dal tudi vam — v podobi domačih dušnih pastirjev. Kjer koli vas je več skupaj naseljenih, tam imate, vsaj često, med seboj tudi domačega duhovnika ki prihaja k vam, da vas in vaše otroke poučuje v sveti veri, da vam opravlja sveto mašo in vam deli zakramente. Papež Pij XII. je kmalu po zadnji strašni vojni izdal posebno pismo, ki se začne z besedami: "Beguška sveta Družina." Z njim je uredil dušno pastirstvo za izseljence, da naj imajo rojaki katerega koli naroda med seboj tudi domačega duhovnika, ki naj skrbi za njihove duše. Duhovniki naj gredo za ljudmi, ko se izselijo in naj kakor angel Rafael skrbe, da se izseljeni rojaki med tujimi ljudmi versko ne izgubijo. Naj jih vodijo tudi na tujem v srečno večnost.

Hvala Bogu, za naše izseljence je glede dušnega pastirstva dokaj dobro poskrbljeno. Vi ste že razšli po vsem svetu, toda škofije so za vami poslali duhovnike, tako kakor je Kristus poslal apostole. Ti žive med vami skromno, včasih celo ubogo. Prišli so med vas, poslani po škofih v živi veri, da ni dovolj, če človek najde kruha in si ustvari tudi med tujimi ljudmi urejeno življenje. Ima tudi neumrljivo dušo, ki je ne sme vekomaj pogubiti. Kristus namreč pravi: "Kaj pomaga človeku, če si ves svet pridobi, svojo dušo pa pogubi."

Zato, dragi rojaki, se radi oklepajte svojih dušnih pastirjev. V tolažbo vam bodi, da slišite

iz njihovih ust božjo besedo v domačem jeziku, pa tudi da morete pri njih v domači govorici opraviti spoved. Duhovnikova dolžnost je tudi, da vam v kateri koli stiski pomaga, zakaj tudi za duhovnika velja beseda apostola: "Vera brez del je mrtva. Če ne izvršujemo del ljubezni, nismo Kristusovi učenci. Mnogi ste bili duhovnikove pomoči že deležni in ste se prepričali, da duhovnik ne živi med vami, da bi mu stregli, ampak da bi stregel, kakor je rekel o sebi naš Gospod. Tudi duhovnikova živa vera se mora pokazati v nesebični ljubezni do bratov! "Kar koli ste storili kateremu mojih najmanjših bratov, ste meni storili," nas je učil Kristus. Tudi tisti, ki pridete v tujino samo za nekaj časa na delo, radi poiščite stik z domačim duhovnikom. Tako boste tudi zunaj domovine ostali stanovitni v veri, si prizadevali za dobra dela ter tako živeli po Kristusovem nauku.

Prav tako ljubite, dragi rojaki, in se radi oklepajte svojih domačih katoliških skupnosti. Kjer vas je več, se radi shajajte tudi zunaj cerkve. Med svojimi ljudmi se čutite domače, med enako mislečimi boste tudi v svojem verskem prepričanju bolj utrjeni.

Vaše največje bogastvo in vaš ponos so vaši otroci. Zanje vse žrtvujete, v skrbi za svoje otroke vidite velik smisel svojega življenja in v tem občutite tudi notranjo srečo. Radi pošiljajte otroke, če le mogoče, v katoliške verske šole. O ko bi se le dovolj zavedali, kakšna sreča je za otroka katoliška šola. Veselite se s svojimi otroki, ko gledate, kako napredujejo ne le v svetnem znanju, temveč tudi nebeškega Očeta in Kristusa, našega Odrašenika, ter njegovo mater vedno bolj spoznavajo in se z vneto prizadevajo, da uravnajo po božji volji svoje življenje. Kako ste vi srečni na dan, ko gredo vaši otroci k prvemu svetemu obhajilu ali k sveti birmi. In če doživite, da se vaš otrok tudi srečno in katoliško poroči, ste upravičeno zelo srečni, ker vidite, kako je vaša verska vzgoja kronana z uspehom.

Vzgoja, posebno verska vzgoja, pa zahteva od vas tudi veliko posebno gmotnih žrtev. Bodite pogumni in za otroke radi vse žrtvujte! Prizadevajte si, da jih boste vzgojili tako, da bodo hodili po vaših dobrih zgledih in po Kristusovih potih. Doma skupaj z otroki radi molite. Preden sedete k mizi jest, skupaj z otroki prosite Boga, naj vašo ječo blagoslovi, in preden od mize vstanete, se skupaj z otroki Bogu zahvalite za prejete darove. Vsak dan zmolite v družini vsaj nekaj rožnega venca, kakor ste to delali doma. Naj ta lepa krščanska navada naših domov ne izgine iz naših družin, pa naj bodo doma ali na tujem. Z otroki pojdite v ne-

deljo in na praznik k maši in pogosto z njimi skupaj prejmete sveto obhajilo. Tako bo vsa družina rasla v resnični dobroti in iskreni medsebojni ljubezni.

Tudi kadar nimate domačega duhovnika med seboj, v nedeljo nikar ne zanemarjajte svete maše. Hodite radi v svojo župnijo, seznanite se s svojim krajevnim župnikom, pa naj govori kateri koli jezik. Ta vas bo vzljubil, ker mora posnemati Dobrega pastirja in bo očetovsko skrbel za vas.

Končno vam moramo še nekaj sporočiti. Da bi imeli doma izobražene duhovnike in da bi tudi vam v tujini za bodoče zagotovili dušne pastirje, smo v Rimu s pomočjo svetega sedeža ustanovili zavod za slovenske duhovnike, kakor jih imajo drugi narodi. Dali smo mu ime Slovenicum t.j. Slovenski zavod. Tja bodo hodili duhovniki iz domovine na višje bogoslovne nauke, da se bodo pripravili na duhovniške naloge pri nas. Tja pa bodo hodili tudi naši duhovniki in bogoslovci v inozemstvu, da bodo potem delovali med vami. Tako naj zavod družijo vse Slovence doma in po svetu.

Seveda ta naša ustanova še nima svoje hiše, pač pa je že sprejela prve gojence, ki so začasno gostje v drugi duhovniški hiši v Rimu. Od razvoja tega zavoda je v veliki meri odvisna bodočnost Cerkve v naši domovini in tudi med vami, ki ste po svetu. Zato nam je novi slovenski zavod v Rimu zelo pri srcu. Želimo in prosimo vas, da se zanj zavzamete tudi vi. Zavod naj bi bil tudi vaša srčna zadeva. Treba bo kupiti zanj najprej zemljišče, potem pa seveda na njem tudi zidati. To pa bo mogoče storiti le s pomočjo vas, velikodušnih rojakov v inozemstvu. Pomagajte, prosimo, da se na ta način zagotovi zadostno število dobrih globlje izobraženih duhovnikov doma in v tujini. Vsak gmoten dar, četudi vdovin vinar, dan zaradi Boga v dobre namene za zavod, bo dobrodošel. Kdor želi to važno delo podpreti, kar gotovo želite vsi, naj svojo pomoč izroči svojemu dušnemu pastirju. S tem, da bomo ostvarili zavod, bomo očitno pokazali, da je vera v naših srcih trdna in živa, ker se bo kazala tudi v velikodušnih zunanjih delih.

S to materialno pomočjo boste pokazali, da se vedno ljubite svojo staro domovino, njena narodna in verska izročila. Čeprav smo Slovenci majhen narod, hočemo živeti in ostati neomajno zvesti sveti katoliški Cerkvi. Zavod za slovenske duhovnike v večnem mestu Rimu naj nam bo kakor svetilnik, ki bo kazal še bodočim rodovom pot v pravi časni in večni sreči, obenem pa dostojen slovenski spomenik na II. vatikanski cerkveni zbor.

Dragi rojaki! Vedno vas vklepamo v svoje molitve in prosimo, da tudi vi ne nehate za domovino moliti. Kakor ste hvaležni svoji telesni materi, tako bodite hvaležni tudi materi domovini, ki vas je prva naučila spoznavati svet in Boga in vas je vzgojila. Če vas kdaj obide domotožje, se ravnajte po apostolovih besedah: ("Če je kdo med vami žalosten, naj moli!") Ne predajajte se trenutnim in minljivim čustvom, rajši za domovino in svoje drage doma molite. Predvsem molite za to, da bi vsi doma in v tujini ostali v veri trdni in da bi se naša vera kazala v številnih dobrih delih.

Tako boste ob času, ko vas bo Gospod poklical k sebi, stopili pred Očeta v nebesih bogati z dobrimi deli. Bog, ki vse dobro plačuje, vas bo obilno poplačal.

Blagoslov vsemogočnega Boga Očeta in Sina in Svetega Duha naj pride na vas in na vas vedno ostane! Amen.

† **Jožef Pogačnik**, nadškof ljubljanski

† **Maksimilijan Držečnik**, škof mariborski

† **Janez Jenko**, škof koprski.

Izpod

Triglava

OBCINA BREŽICE je na svojem ozemlju ukinila tri šole in sicer v vaseh Orešje, Pečica in Bojsno. Občinski oblastniki se izgovarjajo, da je bilo treba to napraviti zaradi varčevanja. Otroci teh in sosednjih vasi morajo zdaj hoditi v zelo oddaljene šole. Prizadeti so sprejeli odločitev občine z veliko nejevoljo. Pravijo, da bi lahko na ves glas povedali, kje naj bi se rajši začelo z varčevanjem.

"OČA S KRANA" še vedno zganja svoje šale v gorenjskem tedniku. Beremo na primer: "Čeprav navaden državljan do zdej, po pravic, sploh ni smu valute met, ampak jo je mogu oddat, že dandans lohka kupeš za dolarje vse sorte mašine, pa tud cement, cegu, leder, pleh, sploh vse kar nucaš. Noben boh te na vpraša, kje si jih dobiv. Kdor je za prazenke gledov televizjon, je lohka vidu dolarje naložene kar na vagončke. Ubožčku dinarju je pa ena roka moliva prov debevo figo."

"PENZJONAR", NE UPOKOJENEC, naj se reče tistim, ki dobivajo pokojnine, predlaga isti Oče s Krana: "Pokojnine? Ta pravga pomena nima že beseda sama. Kdor je enkat pokojen, na nuca neč družga kuker en par dil, z žaganam nafilan povšter pa papirnate cupate za šter kovače. Bašta! Dokler je pa čvovk še živ, al pa vsaj na pov živ, se mu pa reče penzjonar. To je mende tuja beseda, pa jo jest kar belj obrajtam, scer imamo pa že toko rad tujke."

UČITELJICA NA BLOKAH zasluži manj kot snažilka v Kranju ali drugih mestih. Tako je bilo nekje zapisano. Potem ni čudno, da vedno bolj manjka učiteljev in učiteljic. Plačujejo jih namreč občine, pa ne po kakih splošnih uredbah, ampak tako kot pač morejo, oziroma mislijo, da morejo. Bogate občine plačujejo več, revne manj, nekatere prav malo. V teh razmerah se ni čuditi, če mladina ne sili v učiteljski stan in morajo šole ukinjati.

RIMSKIH MISALOV, molitvenikov z vsakdanjimi mašami, so škofje v Sloveniji dali natisniti 15.000 izvodov. Knjiga ima zelo različne vezave, od preproste do najfinejše. Delo (tisk in vezava) je stalo blizu sto milijonov dinarjev. Naročila so

prihajala še preden je bil misal dovršen. Prihajala so v takem številu, da je bil novi misal že vnaprej razprodan.

V **TRSTU SO IZDALI** nov katekizem za razrede ljudskih šol. Poročilo pravi, da je katekizem sestavljen pod vidiki najnovejših pedagoških dognanj. Isto poročilo omenja, da imajo tako sestavljen katekizem tudi v Sloveniji. Morda se ne bo moglo več reči, da "Slovenci niti poštenega katekizma nimamo" . . .

V **TRENTI** ob gornji Soči je pri hiši št. 24 letos stara mati Katarina Kravanja praznovala stoletnico rojstva. Je še zelo čvrsta in brez očali bere in prede. Ob nedeljah ne more redno k maši, pa doma bere mašo iz molitvenika. Za stoletni rojstni dan so jo obiskli mnogi znanci vse od Tolmina navzgor. Prinašali so ji tudi darove. Zvesto so jo poslušali, ko je pripovedovala zgodbe svojega življenja. Vsa leta je bila samo enkrat bolna in zdravnik iz Bovca ji je dal neke kapljice, da bi jemala vsak dan po žličko. Pa jih je toliko naenkrat popila, da je skoraj umrla. Ostanke je snaha vrgla na gnoj, mati pa ni bila nikoli več bolna in še danes ni.

V **MORAVCIH PRI MURSKI SOBOTI** so ure dili zdravilne toplice, ki od leta do leta bolj slo vijo. Odprte se vse leto in kopalci prihajajo tudi iz tujine, največ menda iz Avstrije. Tuji gostje pravijo, da bi želeli nekaj več čistoče, z vsem drugim so zadovoljni.

V **VELENJU** v Šaleški dolini gre glas, da je najlepše mesto v Jugoslaviji. Slikovit je pogled na cvetoče vrtove ob hišah in na obilico cvetja po balkonih in oknih.

"ČE GA ŽE LOMIMO, dajmo ga lomiti sami med seboj, ne pa z inozemskimi gosti!" Tako je zapisal ljubljanski dnevnik DELO, na naslov tistih, ki so vzporedno z novo gospodarsko reformo povišali cene v raznih gostiščih tudi inozemskim turistom. Čeprav so imeli vse dogovorjeno glede stroškov že od prej, jih je vendar zadela reforma. Nekatere tako v živo, da so pospravili svoje stvari in odšli letovat v eno sosednjih držav.

DR. AVGUST SFILIGOJ je bil izvoljen v ožji občinski svet mesta Gorice s 26 glasovi kot zastopnik Slov. demokratske zveze. Tako ima vendar enkrat slovenska manjšina delež pri upravi tako zelo poitalijančenega mesta.

NOVA KNJIGA O SLOVENCIH

V ANGLEŠČINI

V zbirki pod naslovom **STUDIA SLOVENICA** v severni Ameriki je izšlo v angleščini že več knjig. Tudi v Avstraliji smo svoj čas razpečali nekaj izvodov pod naslovom: *Slovenia in European Affairs* in dve knjigi, ki jih je napisal rajni dr. Alojzij Kuhar. Letos je v isti zbirki izšla nova knjiga, ki razpravlja o gospodarstvu Slovenije med leti 1848 — 1963. Naslov ji je **THE STRUCTURE OF THE SLOVENIAN ECONOMY**. Spisal jo je (drugiče nam neznan) Toussaint Hočvar, ekonom strokovnjak.

Poročilo o knjigi smo našli v glasilu slovenskih akademikov v ZDA "ODMEVI", ki izhaja v New Yorku. Izdaja ga društvo SAVA. — Ur.

KNJIGA IMA PREKO 70 statističnih tabel in dobro izbrano bibliografijo glavnih del. Razdeljena je na tri dele:

doba avstroogrške monarhije,
doba prve Jugoslavije,
doba sedanje Jugoslavije.

V prvi dobi, posebno od srede 19. stoletja dalje, je pri nas nastajala industrijska proizvodnja, ko je industrijska revolucija srednje Evrope nekoliko pljusnila tudi na naše ozemlje; železnice so se zarile v našo zemljo in si utirale pot proti Trstu. To je bila hrbtnica našega gospodarskega razvoja do prve svetovne vojne.

Doba med obema vojnama je prinesla premnoge spremembe. Nekatere so nam koristile, druge škodile. Kmetijstvo je pešalo, tekstilna industrija rasla, da omenim le glavno. Nove meje so nas odrezale od tradicionalnih trgov. Nova država je nudila popolnoma nove pogoje, kar je narekovalo strukturno spremembo v proizvodnji.

Po drugi svetovni vojni, ki je prinesla ogromno duhovno in materialno škodo, pa je komunistična Jugoslavija uvedla novo gospodarsko politiko, ki uničuje podjetnost, išče teorijo na škodo prakse in vklepa Slovenijo v iracionalen in uničujoč centralizem.

Morda bo komu ta tekst preveč zgoščen in prekratek, morda ga avtorjeva interpretacija ne bo zadovoljila. Morda bi želel dodatne in podrobnejše analize problemov. V vsakem primeru pa bo knjiga dosegla svoj namen. Odprla bo javno debato o teh doslej zanemarjenih in takorekoč ignoriranih temeljnih problemih. Dokler nam prehojena pot ni jasna, si ne moremo misliti, kako naj bi jo spremenili v bodočnosti. Na solidnih temeljih dejstev je možno graditi boljše stavbo. Saj bi bil že čas, da bi se rešili škodljive tradicije, ki nas je vodila v svet romantike in meglenih idej.

Prav vesel mora biti človek, ko vidi pred seboj knjigo o slovenskem gospodarstvu. Kar nekaj izrednega je, če pomislimo, da je to prvi tekst s tega področja v kateremkoli jeziku. Prvi tekst je torej izšel v angleščini, čeprav imajo v Ljubljani ekonomsko fakulteto in pol tuceta nekih inštitutov ki naj bi se bavili z ekonomskimi problemi. Čeprav je Edvard Kocbek še pred zadnjo svetovno vojno zabeležil svoje prepričanje v duhovno sterilnost emigrantstva, je sedaj emigracija edina, ki lahko o teh stvareh mirno piše, ne da bi se avtorji bali nevarnega posega v interese politikov na oblasti — ali da jih potiplje beograjska roka.

Knjiga je resnično strokovno delo izpod peresa človeka, ki je ekonomske probleme obravnaval ekonomsko in ne politično, kot je bilo pogosto pri nas. Ena stran je fantazirala o uspehih stranke, druga pa prav tako šablonsko kritizirala vse, kar je bilo storjenega in česar sploh bilo ni, da se le ohrani doslednost v kritiki. Seveda, danes ima doma besedo le ena stranka in zato so spisi o teh stvareh še toliko bolj omladni in niso niti karikature resničnosti.

Javna debata je resnično potrebna. Nihče si ne more lastiti zadnje besede v tej zapleteni mreži problemov, niti ne more biti prepričan o dokončnosti svojih spoznanj.

Knjiga, ki jo imamo na razpolaganje, je šele začetek študija, ki mora iti na široko in globoko. Veliko je še arhivalnega gradiva, ki čaka na marljive delavce. Posebno je še treba preštudirati vpliv svetovnega gospodarstva na gospodarski razvoj našega "majhnega slovenskega sveta." Prav gotovo tega ne moremo ignorirati, ampak z ozirom na te zunanje faktorje moremo najti svoje mesto v svetovni proizvodnji in delitvi uspehov.

PRIPOMBA: Knjiga *The Structure of the Slovenian Economy* stane vezana 7 dolarjev, nevezana 5 dol. Naroča se na naslov: **STUDIA SLOVENICA P.O. Box 232 N.Y. 10032. U.S.A.** — Ur.

V NEW YORKU SO VIDELI ZVEZDE

Tone Newyorčan

NE VEM, KOLIKO SE JE V AVSTRALIJO ZVEZDELO o znanem štrajku, ki ga nam je priredila naša elektrika tam sredi novembra. Morda bo bralce MISLI zanimalo kratko poročilo o tem dogodku. Jaz sam sicer nisem nič kaj posebnega doživel, bil sem ravno hudo prehlajen in sem se držal doma. Zelo sem pa vlekel na ušesa in pozneje bral, kako je prav za prav bilo.

Najprej se mi zdi vredno poudariti, da so nekateri newyorčani prvič v življenju videli zvezde na nočnem nebu. Naše mesto je namreč zmerom tako razsvetljeno, da zvezde kar ugasnejo, oziroma se še prižgati ne morejo. Le luna plava po nebu in se nam pokaže. K sreči smo jo tisto noč imeli. Ker mnogi Newyorčani ne gredo nikoli tako daleč iz mesta, da bi kje drugje videli zvezde, so jih res dotično noč prvič videli.

Pa še v drugem smislu so Newyorčani tisto noč videli zvezde. Doživeli so mnogo takega, kar je bilo zanje novo in so sredi prave egiptovske teme kljub vsemu spoznali, da so bili rojeni "pod srečno zvezdo". Čeprav je tema trajala od zgodnjega večera do zgodnjega jutra in je promet povsod obtičal, z njim vred pa vse, kar je količkaj pod oblastjo vseobsežne elektrike — in bi skoraj rekel, da je pod njeno oblastjo prav vse — ni bilo nobene smrtni nezgode, ranjencev pa tudi komaj kaj. Zvezde medsebojne pomoči in vljudnosti do bližnjega so zasijale vsepovsod med ljudmi, ki se drugače še ne pogledajo ne. Noč je bila kakor nalašč za delovanje "temnih sil", pa se niso lotile dela. Zločinov je bilo manj kot druge noči.

Zvezde potrpežljivosti so vladale med tisoči in stotisoči, ki so nenadoma obtičali na podzemeljskih vlakih, na dvigalih nebotičnikov, na postajališčih železnic, tramvaje in avtobusov, pa še na sto drugih krajih, odkoder se niso mogli giniti. Čakali so ure in ure, si delali družbo, se tolažili in šalili. Čudili so se drug drugemu in samim sebi. Kako vendar, da nihče ne povzroči panike? Vse je vdano čakalo.

Ginljivo je bilo poslušati, kako je slepa žena s svojim psom vodila ljudi z zdravimi očmi s postajališča podzemeljske železnice preko temnih stopnic navzgor na cesto. Ginljivo, kako je pometalka v velikem uradu newyorški mestni dami pomagala po stopnicah v visoko nadstropje tam zgoraj, pa odločno odklonila nagrado v obliki dolarškega petaka, češ: nocoj je čas, da si med seboj

pomagamo brez nagrad! Ginljivo zopet, kako so razni mežnarji prinašali na ceste naročja oltarnih sveč in jih delili med ljudi. Ginljivo zopet, kako so nešteti moški in celo prav mladi fantje na križiščih nadomestovali policaje in odlično urejevali promet — avtomobili so se pač premikali z lastnimi svetilkami, rdeče in zelene luči so pa bile na štrajku. Brez števila takih in podobnih zgodbic kroži zdaj od ust do ust in mnogo jih zajde tudi v tisk in na radio. Neko dekle je izjavilo: Da bi se le še večkrat kaj takega pripetilo, take vljudnosti Newyorčani niso še nikoli pokazali.

Seveda ni manjkalo zvezd dovtipnih dogodkov. Na primer. Žena je bila prav na porodu, ko je nastala tema. Pred vrati je čakal razburjen oče in se potil. Bolničarka ni pozabila nanj, stopila je ven in rekla: Le mirni bodite, smo že prižgali svečo in zdravnik bo svoje opravil. Malo pozneje dekle spet odpre vrata z naznanilom, da je vse srečno končano. "Fant ali deklica?" zasopljeno vpraša oče. "Tega pa še ne vemo, pravkar je sveča dogorela. Imete vžigalice?"

Časa je bilo v raznih operacijskih "teatrah", kjer so imeli v delu vse bolj delikatne zadeve. Recimo — na očesu! Vendar so si povsod znali hitro pomagati. Ponekod so imeli zasilne baterije za domačo elektriko, drugod so si pomagali s svečami. Vse se je posrečilo, pravijo.

M I N U L I M DNEM

I. Burnik

*Kje so —
tisti lepi dnevi toplih srečanj,
ko je srečno nihal čas živahnih ur
v bridko preizkušnjo?
Vsi tisti dnevi skupnih nad,
ki iz njih trd izrezkan je značaj. . .*

*Odtod radost BOŽIČA
se bo povrnila k nam nazaj.
Ko bomo pokoledovali,
bo v nas z novim letom vse gorko,
in tistim lepim dnem,
ko bo srečno nihal čas —
odprli bomo zopet vrata na stežaj.*

New York se ne more samemu sebi načuditi, kako dobro je odrezal v nezgodi, ki bi lahko pri- nesla ogromno katastrofo, če bi ljudje izgubili glave. Pa so glave obdržali, poleg njih pa začutili srce, ki drugače dostikrat komaj vedo zanj. Je že tudi res, da so mnogi izrabili priložnost in nako- vali iz dogodka nekaj dobička. Vžigalice in sveče in cigarete in še marsikaj takega se je v nekaj mi- nutah silno podražilo. Najbolj pa baje taksiji. Pa je na drugi strani tudi to v korist celotni sliki: nihče se ni upiral in "glihal", mirno je plačal in vzel blago.

Šele po dveh dneh se je New York spravil do- cela nazaj v normalni tir. Popolnoma nepričako- van in naravnost "nemogoč" dogodek ima za seboj.

Saj so strokovnjaki zatrjevali, da bi niti atomske bombe ne mogle razdreti vsega z največjo bistro- stjo ustvarjenega električnega omrežja in toliko sveta vreči v temo. Pa se je zgodilo brez bombe in kar na lepem. New York nič več ne ugiba, ka- ko se je moglo zgoditi. Raje pošilja svarilo dru- gim krajem, deželem in mestom: imejte priprav- ljene sveče, petrolejke in električne svetilke na baterijo — nič ne veste, kdaj se vam lahko kaj po- dobnega pripeti.

Če bi pa naš Gregorčič živel te dni, bi gotovo zapel New Yorku v spimin:

Zvezde mile so sijale
in New York vodile so.

SENATOR LOVŠE — SEDEMDESETLENIK

Dragi p. urednik: — Prilagam par vrstic ob redemdesetletnici senatorja Lovšeta za ob- javo v MISLIH. Vi, ki ste ga tako dobro po- znali, se boste gotovo strinjali z menoj: Lovše zasluži, da se ga ob tem jubileju spomnimo. Njegov naslov je: The Honorable Frank J. Lausche, Committee on Foreign Relations, U.S. Senate, Washington, D.C.

K bližajočim se božičnim in novoletnim praznikom želim obilo zadovoljstva in božjega blagoslova.

Ciril Žebot
Georgetown University
Washington, D.C.

DNE 14. NOVEMBRA JE SLAVIL SEDEM- DESETLETNICO rojstva znani ameriški senator Frank J. Lovše.

Senator Lovše, sin slovenskih staršev-priseljen- cev v Clevelandu, je dosegel velike politične us- pehe in visoke javne položaje. Bil je mestni sod- nik, nato župan milijonskega mesta Clevelanda,

petkrat izvoljen za guvernerja države Ohio in se- daj je že deset let zvezni senator v Washingtonu.

V ameriškem senatu, ki je splošno priznan kot najpomembnejša parlamentarna ustanova na sve- tu, senator Lovše uživa velik osebni in politični ugled. Je član vplivnega senatnega odbora za zu- nanje zadeve. Kot izboren govornik se pogosto oglašča na tribuni ameriškega senata v važnih vpra- šanjih notranje in zunanje politike. Senator Lovše je znan kot neutruđen pobornik človečanske in na- rodne svobode.

Kot korenit Amerikanec je senator Lovše po- nosen na svoje slovensko poreklo, ima v Clevelan- du mnogokrat slovenske nagovore in ob številnih prilikah poudarja ljubezen do materinega jezika in izročil. Posebno ljubi slovensko pesem, ki jo je sam tolikokrat prepeval.

Ob tem življenjskem jubileju senatorja Lov- šeta čutijo vsi ljudje slovenskega porekla povsod po svetu velik ponos na njegovem izrednem življen- jskem delu in uspehu ter mu obenem s čestitkami želijo nadaljnega trdnega zdravja in blagoslova še za mnoga srečna in uspešna leta.

NA ZNANJE NAROČNIKOM

Za novo leto 1966 vas bo zopet pozdravil BA- RAGOV KOLEDARČEK. Na prvem mestu boste v njem našli mašne molitve, ki se opravljajo skupno z duhovnikom. Nato bo na nekaj straneh pravi ko- ledarski del in potlej še kaj.

Obenem s KOLEDARČKOM boste prejeli po- vratne kuverte in listke za poravnava n a r o č -

n i n e in za dar v tako potrebni SKLAD. Naroč- nina ostane EN FUNT na leto, po denarski spre- membni v februarju pa DVA DOLARJA. Lepo pro- sim, ne odlašajte z naročnino preko prvega pol- letja! Money Order dajte napraviti na pošto v Double Bay, NSW.

Ostanite listu zvesti in še novih naročnikov mu pridobivajte! — Upravnik.

STRAŠILO NA OKNU

Črtica. — Zvonko Velišček

NA ZGORNJEM KONCU VASI pod košatim kostanjem sedijo štirje dečki. Od povsod piha prijeten hlad, ki se po vročem dnevu lepo prilega. Dečki se živahno pogovarjajo. Posebno petnajstletnemu Albinu teče beseda ko voda v bližnjem studencu. Ima pa tudi kaj povedati. Nalašč je danes prav posebno pridno delal ves dan, čeprav je bila huda vročina. Hotel se je izkazati ta zadnji dan pred počitnicami. Jutri pojde za tri tedne na morje. Tja daleč, na sam otok Krk v mestece Molinsko. Oče mu je dovolil in šola ga je sprejela med letošnje tabornike. Ko je imel vse urejeno, se mu je skoraj v glavi zavrtelo od sreče. Pomislil je na lepe dneve ob morju, na kraje, ki jih bo videl, na ladje — o joj!

"Albin, kdo bo pa starega Pelegrina strašil, ko tebe ne bo?" je nagajivo vprašal prijatelj Lojz.

"Saj res! Na Krku gotovo nimajo takega Pelegrina. Tega si pa res moram še privoščiti, preden odidem."

Starček Pelegrin je živel v samotni bajti, skoraj odrezani od vasi, Rad je pregloboko pogledal v kupico in potem je uganjal neumnosti, da je vsa vas imela imenitno zabavo. Včasih so se vaščani kar po tleh valjali od smeha. Tak je bil Pelegrin, kadar je bil dobre volje. Ker so ga pa pogosto grdo dražili, se je znal razhuditi. Vpil je nad ljudmi in jim grozil, pa jih je s tem še bolj razvnel. Tedaj si je Pelegrin pomagal s tem, da je začel lučati vanje kamenje. Šele tedaj so se razbežali, da bi kdo ne pustil tam preluknjane črepinje.

Pelegrin, ta čudni možakar, brezplačni film cele vasi, je imel svojo posebno slabo lastnost. Strašno se je bal strahov. Kar milo ga je bilo gledati, kadar mu je vaščanka Rožneva v svoji kuhinji pripovedovala zgodbe o strahovih. Obraz se mu je pačil in lasje so se mu ježili. No, nazadnje ga je Rožneva potolažila, da ni vse tako strašno res, in smejala se mu je. To ga je precej pomirilo.

Drugače je bilo z nagajivci med vaško otročadjo. Hodili so ga strašiti ob temnih večerih. Razgrajali so okoli bajte, ropotali po vratih, metali kepe v okna in se nazadnje med krohotom razbežali. Ubogi Pelegrin se je zvijsal na ležišču in se tresel, vendar je pomislil, da so bili le domači nagajivci. Pomiril se je in zaspal.

"Da, za vse te tri tedne ga bom nocoj ostrašil", je povedal Albin dečakom in se pomenljivo

smejal. "Pravkar sem iztuhtal imenitno strašilo. Boste videli, kako bo kričal."

"No, povej, kaj misliš narediti", je priganjal Lojz.

"Zdaj nič ne povem. Zvečer ob desetih se spet zberemo tu in boste vse sami videli."

Vsi so obljubili, da pridejo. Skoraj zamerili so Albinu, da ni hotel povedati, kaj ima v načrtu. Na drugi strani je pa to še bolj podžigalo njihovo radovednost.

Ob desetih so bili spet vsi skupaj. Albin je imel pod pazduho zravnano belo rjuho. Zaslutili so, kaj namerava.

"Zdaj stopim še po lestvo, Razumete?"

"Izvrstno, izvrstno!" so drug za drugim pritrtili.

Nekaj minut pozneje je Albin že plezal po lestvi proti oknu Pelegrinove spalnice. Zavil je bil v rjuho. Srce mu je močno utripalo in oprezno je tipal za klini pod nogami. Luna ga je svetlo obsevala in celo tovarišem se je zdel zelo podoben beli smrti. . .

Prileza do okna in pogleda skozi umazano šipo. Dovolj je bilo svetlo, da je opazil Pelegrina na ležišču, ki je že smrčal. Močno potrka na šipo. Starec se obrne v postelji, pa spet obmiruje in spi dalje. Albin potrka drugič. Močneje. Mož se obrne proti oknu, zakriči, da je šlo skozi mozeg, plane na nogo in se zgrudi na tla.

Komaj malo manj preplašen se Albin spusti navzdol po lestvi. Pozabi previdno tipati za klini, eden se mu zlomi, roka se mu tudi trese in slabo drži za lestvo — Albin leži na tleh in milo zajavka. . .

Trojica dečakov priskoči na pomoč. Ali Albin ni mogel stopiti na noge. Pograbili so ga in odnesli na dom. Z veliko težavo. Vso pot je javkal, kako hudo boli. Skoraj jokal je.

Oče in mati sta se prestrašila. Pregledala sta ga in oče je rekel:

"Nogo ima zlomljeno, nogo. . ."

Mati je zajokala. Kako se je fant veselil izleta na morje, zdaj pa. . . Poslali so po Rajka in ta ga je z avtom odpeljal k zdravniku.

Oče je hotel vedeti, kako se je zgodilo. Sumljivo je pogledoval dečake, če niso oni zakrivali nesrečo. Morali so vse po pravici povedati, da so odvalili od sebe sum.

Oče je pomenljivo kimal in se zamislil.

"Bo pa imel fant nauk za vse življenje. Ne bo več dražil starih ljudi in jim nagajal."

Prav tak zaključek je naredil Albin v bolnici. Ni vedel, ali ga bolj boli izgubljeni izlet na morje ali zlomljena noga. Bil je pa toliko priseben, da si je odkrito priznal:

"Zaslужil sem to pokoro, pa bilo je — zadnjič!"

V BETLEHEMU LETA 1965

OD JERUZALEMA DO BETLEHEMA vodi ravna cesta, ki je dolga samo sedem kilometrov. Betlehem leži toliko južno od Jeruzalema. Toda te ceste za romanje v Betlehem nisem mogel porabiti. Teče namreč med državama Jordan in Izrael in je bila zaprta. Moral sem se poslužiti ovinka, dolgega 25 km preko judejskih gričev do mesteca, ki leži v državi Jordan v višini 777 metrov nad morjem.

Ustavil sem se na trgu pred cerkvijo Jezusovega rojstva. Cerkev spada med najstarejše in najboljše ohranjene, pa tudi med najbolj čiščena svetišča v Palestini. Nekaj kratov je doživela večje ali manjše poškodbe. Prvič menda že leta 529, ko so se Samaritanci uprli in razgrajali. Pozneje so jo oskrunili Perzijci in za njimi Arabci. Med obnovitelji cerkve se navaja ime cesarja Justinijana na odličnem mestu.

Bili so časi, ko so mohamedanski mogočnjaki na konjih kar v trumah vdirali v cerkev. Morda v znak zaničevanja krščanske vere, morda zgolj iz objestnosti, da so se pozabavali. Zaradi tega so kristjani dali glavna vrata na pročelju zazidati. Še danes je vhod v cerkev mogoč le skozi majhna vrata ob strani cerkve.

Notranjost svetišča je veličastna. Polna je krasnih mozaikov, deloma samo njihovih ostankov. Napraviti jih je dal cesar Konstantin v 4. stoletju. Pod glavnim oltarjem je v četverooglata vdolbini

še en oltar. Na tleh pred njim je v marmorju vdelana srebrna zvezda, ki oklepa napis v latinščini:

"Tu se je rodil Jezus Kristus iz Marije Device."

Pred tem oltarjem dan in noč gori 53 zlatih in srebrnih svetilk. Kake druge razsvetljave v tej vdolbini ni. Nekoliko metrov na desno od oltarja je votlina, kjer je Preblažena položila božje Dete v jaslice. Ta kotiček in oltar sv. Treh Kraljev sta last katoličanov, ostala cerkev pa pripada pravoslavnim Grkom. Nasproti jaslicam je preprost oltar, oltarna miza je iz marmorja. Na njem mnogi duhovniki, največ romarji, mašujejo dan na dan. Mašni obrazec je vedno enak — drugod pride do uporabe samo za božič. S tem hoče Cerkev poudariti: Tu traja božič 365 dni na leto!

Verniki vseh krščanskih cerkva romajo na ta kraj in opravljajo pobožnost v mislih na Dete v jaslicah. Z veliko gorečnostjo poljubljajo mesto, kjer so nekoč stale njegove jaslice. Tudi jaz sem globoko ginjen nagnil glavo in naslonil čelo na ploščo in jo verno poljubil. Saj je poleg Kalvarije in božjega groba pač najsvetejša točka na vsej božji zemlji.

Tudi Pavel VI. je malo poprej maševal na tem kraju in od tu izrekel znano poslanico svetu:

"Spoznajte vsi, kako je prišel na svet Kristus, ki še vedno živi v svoji Cerkvi. Prav tako se še vedno razodeva svetu od tu, iz te zibel, s tega mesta, kjer se je nekoč rodil."

Betlehem: Trg pred cerkvijo Rojstva

ZADNJI DNEVI KONCILA — VELIKI DNEVI TUDI ZA SLOVENCE

Iz Rima smo dobili obširno poročilo o ustanovitvi Slovenskega zavoda v Rimu — SLOVENICUM. To je zavod za višje študije slovenskih duhovnikov v središču krščanstva. Uradni ustanovitvi so prisostvovali zelo številni Slovenci v Rimu dne 28. oktobra 1965. Iz poročila o lepi slovesnosti moramo tudi Slovenci v Avstraliji vsaj nekaj odstavkov dobiti pred oči. Zato hitimo z naslednjimi izvlečki. — Ur.

POPOLDNE TISTEGA DNE JE LJUBLJANSKI NADŠKOF dr. Jože Pogačnik s slovesnim verskim obredom uradno otvoril SLOVENICUM — slovenski zavod za višjo izobrazbo slovenskih duhovnikov. V kapeli društva "Slomšek" so se zbrali skoro vsi slovenski duhovniki, ki žive v Rimu, z njimi mnogo drugih rojakov, pa tudi raznih odličnih gostov in povablencev. Maševal je nadškof Pogačnik. Po evangeliju je v govoru poudaril zgodovinski pomen tega dne za slovensko Cerkev, ker ta dan je papež dokončno odobril ustanovitev zavoda. S tem zgodovinskim dejstvom smo se Slovenci uvrstili med ostale številne narode, ki imajo take zavode v Rimu že davno.

Po maši so se zbrali v društveni dvorani in tam je stopil na oder predstojnik novega zavoda, Msgr. Maksimilijan Jezernik. Za uvod je dejal:

"Večkrat ste že slišali govoriti o Slovenskem zavodu v Rimu. Tudi v tisku so ga že omenjali. A dosedaj Slovenci v Rimu niso še dobili splošnega vpogleda v celotno vprašanje. To vrzel bom izpolnil danes. Na kratko vam bom podal kronologijo zgodovinskega poteka, podrčrtal značilnosti statuta in organskega aparata, ponovil razlago in pomen zavodove eksistence in prikazal letošnjo začasno rešitev".

ZGODOVINSKO OZADJE

Idea o ustanovitvi Slovenskega zavoda v Rimu je že stara. O njem so govorili že pred drugo svetovno vojno. Toda do konkretnega koraka je

prišlo šele, ko je 1.1960 tedanji ljubljanski škof Anton Vovk uradno zaprosil Apostolski sedaj, ustanovi v Rimu tak zavod. Prošnja je bila odobrena z dnem 22. novembra istega leta. Dovoljenje je bilo torej dano, zavod je bil spočet, rojstvo je bilo še daleč. Kako začeti s pripravami in delom samim?

Škof Vovk je prepustil to skrb neumornemu patru Prešernu in mu naročil, naj si pridobi sodelavcev. Treba je bilo dobiti hišo. Pa tudi če bi bila, takrat duhovniki iz Slovenije še niso smeli v Rim na nadaljevanje studij. Prišli so pa trije iz Argentine in so stanovali na Via dei Colli 8, (kraj, ki ga tudi mnogi rojaki v Avstraliji dobro poznajo in dr. Pavla Robiča tam.)

Pater Prešeren je kmalu zbolel in po daljšem bolecianju umrl. Sestavili so namesto njegovega odbora iz duhovnikov vseh slovenskih škofij in iz zamejstva. Za ravnatelja je papež imenoval dr. Jezernika. Pritegnili so v odbor tudi duhovnike iz zdomstva. Za Ameriko (USA) je prelat Alojzji Baznik iz Clevelanda, za Argentino direktor Anton Orehar, za Anglijo J. Kunstelj. Ta odbor ima nalogo, da zbere dovolj denarja za nakup zemljišča in za zgradbo primerne hiše.

ODKOD BODO PRIHAJALI GOJENCI?

Najprej duhovniki iz slovenskih škofij doma, potem vsi drugi duhovniki, ki se čutijo Slovence, čeprav žive in delujejo zunaj Slovenije. Tudi vsi Slovenci v izseljenstvu potrebujejo visoko izobraženih duhovnikov, vsem bodo vrata odprta.

Zavod je in bo izključno verska ustanova. Nobena civilna (politična) oblast ne bo imela prave besede. Zavod je pod direktno oblastjo papeževo. Sprejemal bo vse duhovnike od prijazne Koroške do sončne Primorske in iz vseh krajev, koder so Slovenci razpršeni v izseljenstvu. Tako bo SLOVENICUM dokaz slovenske prisotnosti v Rimu, dokaz našega narodnega življenja. V Rimu je že preko 50 narodnih zavodov, našega še ni bilo. Preko njega bomo mogli osvetliti slovenske pro

TRI BOŽIČNE POLNOČNICE

v Sydneyu — stran 378

bleme rimskemu okolju, kar so dosedaj vršili go-spodje, ki Slovenije od znotraj še videli niso. Naš narod je bil večkrat na odločilnih križiščih. Večkrat nam primanjkuje zadostnih dokumentov, ker nismo imeli ljudi, da bi raziskali zgodovinske arhive v Rimu. Ti skrivajo marsikaj, kar je za nas odločilne važnosti. Tudi to delo bo vršil novi zavod SLOVENICUM.

ZAKLJUČNE BESEDE

Po mojem trdnem prepričanju je naš zavod v Rimu nekaj velikega, nenadomestljivega. Polno-

močna prisotnost slovenskega naroda v katoliškem svetovnem parlamentu. Termometer našega verskega življenja. Televizijski most, ki bo ujel iz vseh delov sveta slovenske verske in narodne valove. Neosvojljiv pristan, kamor se bodo zatekali slovenski čolnički, ako jih bo zasledoval besen vihar.

Hvala znanim in neznanim dosedanjim do-brotnikom! Hvala Slovincem na Angleškem, ki so poslali prvi milijon lir. Ameriškem rojakom, ki so pokazali, da njihova širokogrudnost ne pozna mej. Vsem in vsakemu dorotniku Bog povrni! Priporočamo se še nadaljnjim.

SLOVENSKI NADPASTIR RIMSKIM SLOVENCEM

Dragi verniki,

Če bi katoliški Slovenci v Rimu še ne imeli svojega društva, bi ga morali ustanoviti in sicer prav takšnega, kakršnega imate v društvu "Slo-mšek". Vaš namen je, zbirati katoliške rojake k verskim, prosvetnim in družabnim prireditvam. Tako jim v tem velemestu ustvarjate mnogo tople domačnosti in jih varujete grenke osamljenosti. S tem jim seveda ohranjate narodno zavest, z njo pa ohranjate in celo krepite vse tisto bogastvo, ki so si ga pridobili v domovini, in prvo med tem je živa in dejavna vera, ki je temelj vsega drugega. Velikega pomena so tudi Vaši skupni izleti, ki Vas povezujejo v enotno in ubrano družino.

Škofje iz domovine smo Vam in srca hvaležni, da ste nas za časa našega bivanja v Rimu večkrat povabili medse. Radi smo se odzvali, če je bilo le mogoče. In vaših sestankih smo doživeli mnogo pristržne domačnosti, ki izhaja iz skupne narodne zavesti. Posebej moram še pohvaliti Vašo ljubez-nivo skrb za bolne člane. Z ganjenjem berem v Vašem vestniku, kako ste za članico Marijo Marinšek skrbeli kakor za svojo rodno sestro. Naj Bog v Vas ohrani tega duha velikodušnosti!

Naj Vam tudi odkrito povem, kaj me pri ro-jakih v inozemstvu večkrat zelo boli. To je njihova premajhna edinost. O, časi so mnogo preresni, po svetu in doma, da bi še smelo biti tako, posebno sedaj, ko papež in z njim koncil toliko priga-njata, da moramo povsod misliti na to, kar nas dru-ži, ne pa na to, kar nas loči in razdvaja. Saj edi-nost nikakor ne omejuje krščanske osebne svo-

bode, zato more kljub potrebni edinosti končno še vedno vsaka glava imeti svojo misel; toda v ciljih, v čistosti namenov in v dejanjih moramo biti edi-ni in disciplinirani. Kar je zapisal sv. Avguštin: "v potrebnih rečeh edinost, v dvomljivih svoboda, v vseh pa ljubezen", mora biti tudi naše načelo.

V Vašem društvu ste, hvala Bogu, vsi enega srca in ene misli. To medsebojno edinost, drago-ceni sad medsebojne ljubezni, varujte kot punčico svojega očesa tudi naprej.

Znano Vam je, da je začel v Rimu delovati Slovenski zavod za vzgojo duhovnikov. Imajte, prosim, zanj posebno rimski Slovenci srce in skr-bite, da bo ta Zavod zgovorna priča naše verske vneme in viden dokaz edinosti slovenskih katoli-čanov po vsem svetu.

Božji blagoslov bodi obilno z Vami.

† **Jožef Pogačnik**
ljubljski nadškof

TUDI BENEŠKI SLOVENC so dobili pra-viso, da skupno z duhovniki molijo sv. mašo v do-mačem jeziku. Celo pouk krščanskega nauka se sme vršiti v slovenščini. Uspeh koncila v Vatikanu? Je pa pravi čudež, da so si zagrizenci pri nadškofiji v Udinah končno vendar dali nekaj du-povedati. Zanimivo je, da so morali Beneški Slo-venci prav do stoletnice svojega obstanka pod Ita-lijo čakati na to nadškofovo "milost". Skoraj pre-pozno je, narodna zavednost Slovencev je tam že močno potlačena, vendar bolje kot nikoli.

KAJ SO SI POVEDALI V SALZBURGU?

II.

DRUGI DAN ZBOROVANJA je bil posvečen vprašanju: Kako si krščanstvo in kako si marksizem predstavlja bodočnost človeka?

Bogoslovni profesor **Karl Rahner** z münchenske univerze je predaval o bodočnosti človeka kot jo razume krščanstvo. Ta bodočnost se ne omejuje na ta svet. Krščanski človek ve, da ga čaka absolutna bodočnost nekje drugje. Zato si ne ustvarja nikakih utopičnih zamisli za življenje na zemlji. Zaveda se, da ima svet in življenje na njem svojo določeno vlogo v zgodovini odrešenja. Ve, da se človek še vedno razvija in tako tudi človeška družba. Za usmerjanje tega razvoja nima ostro določenih zahtev in predpisov, da le človekova svoboda in dostojanstvo ostaneta nedotaknjena. Če je to doseženo, človek neprestano duhovno raste.

Ker je človekova bodočnost določena po absolutnosti njegovega Stvarnika, je samo po sebi doognano in umljivo, da krščanstvo ni nekaj prehodnega na svetu, ampak bo nujno ostalo, ker nikoli ne bo nepotrebno. Ostalo bo ne le v dušah pojedincev, ostalo bo kot ustanova, ki ji pravimo Cerkev.

Kako si zamišlja človekovo bodočnost marksizem, je razložil pariški profesor **Gilbert Mury**. Edina človeka vredna bodočnost je po njegovem v tem, da si ustvari popolno komunistično družbo na tem svetu. Sedanje socialistično urejene države so le pot in priprava na idealno urejen komunizem. Marksisti ne verjamejo, da je bodočnost človeku določena od nekdaj drugod. Ne, sam si jo mora ustvariti. V čistem komunizmu ne bo treba nobenih moralnih predpisov in postav, saj bo v njem celokupna družba moralna. Vendar pa spet ni misliti, da bo komunistična družba zaključila zgodovino človeštva. Bolj prav je reči, da se bo zgodovina s komunizmom šele začela. Človek se bo namreč še in še razvijal, nasprotja se bodo v njegovem življenju še in še pojavljala in jih bo seveda zmerom treba nekako reševati. Ta proces se bo nadaljeval in vodil k vedno višjim sintezam proti neki neopredeljeni bodočnosti . . .

Po teh dveh predavanjih o bodočnosti človeka so se zborovalci povrnili k sedanjosti in se vprašali, če v naših dneh krščanstvo in marksizem lahko mirno koeksistira.

Profesor **Lombardo-Radice** z rimske univerze in član centralnega komiteja kom. stranke je povzel besedo. V imenu italijanskega marksizma je izjavil, da je v socialistični družbi svoboda mišljenja in izražanja nujno potrebna. Zato socialistična država ne sme delati razločka med državljani na podlagi različnega mišljenja. Saj je Marks učil, da resnica in zmeta nista ostro določena. Absolutne resnice sploh ni. So samo gotove stvarnosti, ki so pa tako zapletene, da jim niti poedinec ne seže do dna niti ne celokupna človeška umska bitrost.

Nato je spregovoril francoski sociolog **Calvez**. Jasno je, da sta marksizem in krščanstvo kot ogenj in voda. Zato je vsako teoretično razpravljanje o njunem sožitju brez koristi. Pustimo tedaj ideologije ob strani in sodelujmo kot praktični ljudje. Saj v politiki ni potrebna nobena filozofija in nobena ideologija . . . gre zgolj za praktično urejanje raznih zadev.

Ta izjava je nanela na hud protest od strani prisotnih marksistov. Seveda tudi kristjani niso gladko prikimali.

Končno je dobil besedo **Gustave Wetter**, profesor na papeškem orientalnem zavodu. Podal je zgodovino pojma "ideološka koeksistenca". Star je ta pojem komaj deset let. Iznašel ga je prav za prav Nikita Hruščov. Končni smisel je ta, da naj oblastniki ne skušajo ideoloških razlik med ljudmi reševati s silo, ampak z duhovnimi sredstvi. Če kdo drugače misli kot ti, ga skušaj prepričati z razlogi in dokazi svojega uma, ne pa s polihijo!

S to razlago so se vsi nazvočni strinjali, marksisti in kristjani. Razšli so se v prijateljstvu in si klical: Na ponovno svidenje!

Ali se je izplačalo?

Gotovo je, da spreobrnili ali do konca prepričali nihče nikogar ni. Je pa tudi res, da nihče tega namera imel ni. Sestali so se za razgovor in za boljše medsebojno spoznavanje. Kako je ocenjevanje kongresa izpadlo na strani marksistov, nismo dobili pred oči. Katoličani sodijo, da so bili marksisti bolj iskreni kot je bilo pričakovati, da je pa vendar treba imeti pred očmi: bili so samo iz nekomunističnih dežel . . . Ali so mogli govoriti tudi v ime nu tovarišev za raznimi "zastori"? Najbrž ne.

V kolikor so pa marksisti izražali svoje nazore, čeprav morda le zapadnjaške, je bilo za katoličane marsikaj veselo odkritje. Dokazali so, da začenjajo misliti samostojno in si ne dajo sukati

možganov zgolj po vrvciah iz kakšne moskovske centrale. Še pred malo leti bi človek ne bil pričakoval, da se bodo marksisti med splošnim pritrjevanjem tovarišev izražali tako in podobno: Komunizem naj nikoli več ne skuša mišljenje ljudi uravnati administrativno. Tudi ne, če je tisto mišljenje reakcionarno. Ideje ne ubiješ s pomočjo administrativnih ukrepov . . .

To bi se reklo, da naj komunizem tudi vere nikar ne preganja. Vera v Boga je gotovo "ideja", ki se ne da ubiti na ukaz. Marksist, ki je trdno prepričan, da bo vera v komunistični državi sama od sebe umrla, pač nima razloga, da bi vero preganjal ali ji drugače pomagal v grob, ki ji je po njegovem prepričanju itak prej ali slej zagotovljen. Tako so marksisti iz zapadne Evrope vsaj po ovinkih obsodili početje svoji tovarišev na vzhodu, ki so na vladi in dosti očitno že samo "idejo" vere v Boga ubijajo, kar se le da.

Zborovalci vseh vrst in prepričanji so bili pod vtisom, da so nastopajoči marksisti govorili iskreni in niso ničesar skrivali. Nekaj dvoma je nastalo, ko so italijanskemu marksistu Luporiniju zastavili vprašanje in mu takorekoč nastavili past:

"Če bi v Italiji komunizem prišel na vlado, ali lahko zagotovite v imenu komunistične partije, da bo imela Cerkev vso potrebno svobodo?"

Luporini je odgovoril, da take garancije ne more dati. Sam zase sicer verjame, da bi marksisti in katoličani prav lahko živeli mirno drug z drugim, ali v imenu partije ne more govoriti. Marsikaj je namreč odvisno, kako se bodo stvari razvijale . . . Ostali tovariši so mu prikimali . . .

Prvi vtis te izjave je bil, da končno marksisti kongresniki le niso bili tako iskreni. Globlji premislek je pa dal razumeti, da se je iskrenost marksistov prav ob tej izjavi najbolj jasno pokazala . . . Pač v smislu "iskrenega" Hruščova: "Pokopali vas bomo!"

KONGRES "CERKVE V STISKI"

(DIE KIRCHE IN NOT)

VSAKO LETO SE ZBEREJO nekje na Nemškem na mednarodno zborovanje katoličani iz raznih zapadnih dežel, da si skupno obnovijo poglede na položaj Cerkve v komunističnih deželah. Gre jim za to, da bi svobodni svet, katoliški in nekatoliški, ne pozabil na brate in sestre onkraj železne zaves, ki nimajo svobode ali pa jako malo. Kaj je mogoče zanje storiti?

V letošnjem oktobru je bil Kongres Cerkve v stiski v bližini Frankfurta. Udeležba je bila okoli 500 iz 35 dežel. Tudi 19 Slovencev se je udeleževalo zborovanj, ki so trajala 4 dni. Eden od njih je bil direktor Anton Orehar iz Argentine.

Preveč prostora bi vzelo, če bi hoteli tu podati vsaj kratke izvlečke iz predavanj in razprav. Navajamo namesto tega le resolucije, ki jih je kongres sestavil, izglasoval in objavil. Iz njih odseva vse delo kongresa in ob branju stopa pred nas vsa vsebina kongresa; resolucije so take:

1. Ne smemo se utruditi in naveličati govoriti polno resnico o komunizmu, ki oropa človeka njegove časti; prav tako govoriti o stiski Cerkve, ki ji jo povzroča komunizem.

2. Tudi javnim osebnostim je treba povedati, da gre pri komunizmu za človeka, ne le za določen gospodarski sistem.

3. Kulturni in družabni stiki med nami zahtevajo jasen pogled na dejansko stanje.

4. Kongres prosi vatikanski koncil za tolažilno in bodrilno besedo bratskega sočustvovanja vsem preganjanim bratom in besedo častne prošnje na komunistične oblastnike, da dejansko spoštujejo po državnih zakonih zagotovljeno versko svobodo.

5. Samo dosledno izvedena krščanska socialna načela bodo rešila človeka pred sebičnim izkoriščanjem in kolektivnim zasužnjenjem.

6. Kongres ponovno poziva ljudi v svobodnem svetu, naj ne pozabijo bratov, ki niso svobodni. Ponovna srečanja vzhodnega in zahodnega človeka nam nalagajo veliko nalogo.

7. Bratska ljubezen zahteva pogum za resnico in odločnost v pomoči. Tudi majhne pomoči so velike važnosti.

8. Čuječnost in edinost med kristjani, da, med vsemi ljudmi, spoštovanje resnice, svobode in človekovih pravic, so ukaz časa.

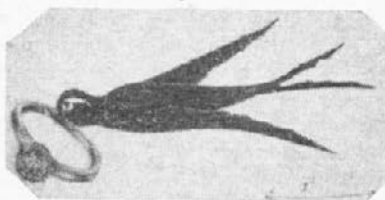
V debati je bil sprejet sklep, da je sedanjo komunistično Jugoslavijo treba prištevati v polni meri k narodom za železno zaveso, ker je komunizem in položaj Cerkve v tej državi bistveno tak, kakor v ostalih komunističnih državah.

ŠVIGA

IN NJENI OBROČKI

(Iz knjige o živalih)

(Konec)

TEDAJ SE JE PRVIČ V ŽIVLJENJU g. Trpotec, priznani veliki učenjak, izvolil zanimati za lastovke. Vzel je nekakšno veliko mrežo za metulje, se vstopil k Mininemu oknu in čakal. Ko se je Šviga vrnila v gnezdo, jo je z lahkoto ujel. Vsa zbegana je hotela uteči, pa se je le še bolj zapletla v mrežo. G. Trpotec jo je vzel v roko in si jo ogledal. Trepetala je od groze, pa nič za to. Saj ji nihče ni hotel hudega. Kaj bosta povedala obročka?

Eden je bil prav tisti, ki je imel vklesano Minino ime in naslov, drugi je bil drugačen. G. Trpotec ga je narahlo odvil in dal Mini prebrati napis. Mina je brala:

"Viljem Kuyper v Transvalu. Zapazil sem ptico z obročkom in jo ujel. Pošiljam jo nazaj. Srečno pot, Šviga! Pozdravi mi Viljemino Trpotčevo!"

"Vidiš, tvoja lastovka je prezimila v Transvalu v Južni Afriki," je rekel g. Trpotec hčerki. "Pravzaprav je prebila tam drugo poletje, zakaj tam doli je poletje, ko je pri nas zima. In kadar tam doli postaja hladno, se lastovka vrne letovat k nam. Noben človek, naj bo še tako bogat, si ne more privoščiti tako lepega življenja. Nikoli ne vidi zime, preleti od enega konca sveta do drugega, vedno živi v toplem poletju. Tako življenje bi bilo tudi tebi všeč, hčerkica, kaj?"

"Oh, to pa to!" je vzkliknila Mina, ki ni mogla vedeti, da bo nekoč tudi njeno življenje takšno.

Gospod Trpotec je ogledoval obroček. In je rekel:

"Kuyper? Kuyper iz Transvala? Ime mi je nekam znano. In ta obroček je napisal nekdo, ki se na obročkanje dobro razume. Mislim, da sem že ujel nekaj ptičev, ki so mi prinesli obročke s tem imenom."

Pohitel je v svojo pisarno in pregledal zapiske v debelih knjigah. Res je našel velikokrat zapisano ime: Bertold Kuyper v Transvalu. Rekel je hčerki:

"Sedaj se pa že spomnim. To je lastnik diamantnega rudnika. Po rodu je iz Holandije. V prostem času se zanima za ptice. Večkrat je našel na njihovih nogah moje obročke in vsakokrat mi je to sporočil. Je zelo razumen in tudi bogat mož."

"Ampak temu je imel Bertold, meni je pa poslal pozdrav Viljem", je ugovarjala Mina.

"I no, je pa najbrž njegov sin. Menda se tudi sin zanima za ptice, kakor se zanima oče."

"Jejhata, potem mu bom pa kar pisala," je vzkliknila Mina in zaploskala.

Gospod Trpotec je pustil lastovki prvi obroček na nogi, da bi jo mogel spoznati. Potem ji je dal svobodo. Ostala je v svobodi vse poletje, na jesen jo je pa spet ujel in ji dal nov obroček. Na njem je bilo pisano:

"Šviga ima svoj dom prav nad mojim oknom. Kje pa pri vas? Imam 13 let, koliko vi? Mina."

Odgovor je prišel naslednjo pomlad. Na novem obročku je Mina brala:

"Šviga stanuje tudi tu nad mojim oknom. Imam 18 let. Lepo pozdravljam. Vil."

Jesen je Mina porabila dva obročka, da je imela za pismo več prostora.

"Moj očka je učenjak. Preučuje ptice. Stanujem ob slanjem jezeru v beli hiši z zelenimi oknicami. Šviga vam prinaša pozdrave. Mina."

Spmoladi je Šviga prinesla naslednje pismo:

"Moj oče ima diamantni rudnik. Naša hiša je na bregu reke daleč od mest. Poljubil sem Švigo, poljubite jo tudi vi. Vil."

Naslednjo jesen je Mina porabila za pismonoše ne samo Švigo, ampak tudi vseh osem lastavič, ki so se tisto leto izlegle v šviginem gnezdu. Tako je mogla na 16 obročkov napisati pravo pismo in povedati, kdo je.

Spmoladi je Vil na široko odgovoril na številnih obročkih in Mina s pomočniki je imela dosti opravkov, da je polovila lastovice in razvrstila pisanje na obročkih. Na enem na primer je stalo:

"Kakor oče, sem tudi jaz zmerom ljubil ptice. Imam jih pa še rajši zdaj, odkar. . ."

Nadaljevanja tega stavka ni bilo nikjer. Ena lastovica se je morala na potovanju izgubiti.

Tisto leto je Mina dopolnila 16 let. Njeno pismo zdaj ni bilo več pismo otroka. Pisala je, kot piše mlado dekle, očarljivo, rahločutno. Začela se je spraševati, zakaj se tako zanima za tisto hišo tam doli v Transvalu. Saj ji je srce pravilo, da jo zdaj že vse bolj zanima hiša in z njo Vil, nego lastovice in njihovi obročki.

Spomladi je dobila pismo, napisano na mnogih obročkih:

"Viljemina in Viljem sta isto ime. Ljubezen do ptic je ista ljubezen. Najina dva očeta, ki preučujeta ptiče, sta skoraj eden in isti očka. Najini dve hiši na deželi, ki ju ljubijo iste lastovice, sta skoraj ena in ista hiša. Najin rod in jezik sta ista. Gotovo sva si podobna tudi midva, čeprav sva na različnih koncih sveta. Ker me oče pošilja v Evropo po poslih, se bom oglasil tudi pri vas. Tako kakor Šviga — z avijonom. Na svidenje!"

Ko je Mina prebrala, si je rekla:

"Zdi se mi, da mi srce hitreje. . . Morda je to začetek ljubezni?"

Minil je mesec in Vil je prifrčal na obisk. Mina je takoj vedela, da ni treba nič več ugibat. Toda ker je bila dobro vzgojeno dekle, se je premagovala in ni nič takega rekla.

Tudi Vil je takoj vedel, da mu Mina že tiči globoko v srcu. Brž je napravil načrt, kako se bo sta vzela. Vendar je hotel o tem najprej spregovoriti z očetom, ko se vrne v Transval. Poprej pa še z g. Trpotcem, pa zelo previdno. Vprašal ga je, če sme njegov oče pisati učenjaku kaj zaupnega, kar bi se ne tikalo samo ptic. Gospod Trpotec je takoj razumel. Videl je, da je Vil izvrsten fant, dobro vzgojen in — bodoči lastnik rudnika za diamante. Kar prikimal je.

Vil je odšel na potovanje po Evropi in Mina je morala čakati na pismo do naslednje pomladi. Glasilo se je:

"Iskreno poljubljam Švigo na črno glavico pred njenim odletom in prosim, da jo poljubite tudi Vi. Poljub naj velja meni. Ptica naju je združila, ali hočete, da naju združi tudi nebo? Pa saj

vem, da hočete, bral sem Vaš odgovor lani v molku Vaših oči. Na Švigini nogi najdete poseben obroček. Prosim, sprejmite ga. Vil."

Kaj je bil ta obroček? V traku iz aluminija je bil skrit zlat prstan z velikim demantom: zaročni prstan.

O, kako nepreviden je bil Vil! Pa vendar ne tako zelo nepreviden. Saj je lastovka bolj zanesljiva poštarica kot najbolj vesten človeški poštar. In nazadnje — kaj bi pa pomenila izguba demanta človeku, ki vsak dan dobiva iz rudnika žlahtnih kamnov?

Jesen je odletela Šviga na jug s pismom na obročku:

"Pozdravlja Te za vedno Tvoja Mina."

Prišlo je poletje. Kuyperjevi so obiskali Trpotčeve. Kar vsa družina je prišla. V septembru je bila poroka.

Skupno z lastovkami sta Mina in Vil odletela na poročno potovanje. Mina je spoznala drugi Švigin dom doli v Transvalu. In soba, nad katero je tam doli gnezčila lastovka, je postala njena soba. Vse življenje ji je delala družbo Šviga. Ne, to ni res! Delali so ji družbo Švigini otroci, vknui, pravniki in pra-pravniki. Pa vendar je v vseh še vedno živela Šviga.

Pa to bi bilo nemogoče, če bi ostala kar naprej v Transvalu. Zato je Vil uredil drugače. Po šest mesecev na leto sta živela v Transvalu, drugih šest v Holandiji. V obeh krajih v isti sobi. Kadar so odhajale lastovke, sta odletela z njimi tudi Mina in Vil. Zelo sta bila srečna. Imela sta toliko otrok, kot jih najdeš v lastavičjem gnezdu.

In zime zanju ni bilo vse življenje.

Vas Volče pri Tolminu

Z Vseh Vetrov

DA JE KRIŠTOF KOLUMB odkril Ameriko in prvi stopil na njena tla, je bilo od leta 1592 naprej že milijon milijonkrat zapisano in povedano. Kdo bi si upal vse to izbrisati? Pa se vendar oglašajo zgodovinarji z nasprotnimi dokazi. Baje so Vikingi, stari Skandinavci, odkrili Ameriko stoletja pred Kolumbom. Pa to je še malo. Na Laškem pravijo, da so jo odkrili stari Etruščani tisočletja pred Kolumbom. Irci so pa zadovoljni s tem, da vejo, kdo je odkril Ameriko, namreč njihovi predniki. Ker "vejo", dokazov pa nimajo, se ne spuščajo v javne prepire zaradi Kolumba. Se bo nekoč izkazalo, le mirno počakajmo! Tako pravijo.

IKEYA-SEKI KOMET, ki se je kazal nedavno Avstralcem, je nekaj časa obetal veliko senzacijo, če ne še kaj več. S svojo ogromno metjo, nekaj sto milijonov milj dolgo, ki se ji tudi rep pravi, je baje mimolete oplazil sonce. Pričakovali smo, da bo sonce vsaj nekoliko ritnilo nazaj in bi bilo gori v veselju nekaj špasa. Pa se je izkazalo, da žgačkanje kometovega repa še toliko ni podražilo sonca, da bi pošteno kihnilo. In tako smo doživeli veliko razočaranje vsi, učeni zvezdoznanci in navadni zvezdozijalci. No, da smo le nekaj doživeli, čeprav le razočaranje.

LOČENOST CERKVE OD DRŽAVE se mnogim ne zdi zadostna reč. Hočejo tudi ločitev od vere v Boga in od Boga samega. Pa ne samo od države. Neka ženska v dopisu v sydneyjski dnevnik zahteva celo ločenost vere od medicine. Zato, ker ji neki katoliški zdravnik ni mogel ustreči. Zahtevala je nekaj, kar je bilo zoper njegovo vest. Ženska se je uvrstila med ljudi, ki zahtevajo ločenost vere od vseh mogočih življenjskih zadev. Ločitev vere od gospodarstva, od politike, od trgovanja, od znanosti, od morale, od vzgoje — od vsega. Le zakaj ne tudi od medicine? Pa kaj bi naštevali? Pove se lahko z eno besedo: od življenja. Drugim se pa celo beseda sama zdi nepotrebna. Saj zoper vero niso, le v napotje jim ne sme biti v življenju. Med te spada pač tudi omenjena ženska.

AMERIŠKI PREDSEDNIK JOHNSON je ob vznožju kipa "Svobode" v New Yorku podpisal nov imigracijski zakon. V veljavo bo zakon prišel šele nekako čez tri leta in bo pomenil veliko spremembo. Že cela desetletja se vrši imigracija v

Združene države na podlagi "kvot", ki so predpisane za razne dežele. In mnoge dežele imajo zelo majhne "kvote", komaj nekaj stotin ljudi se je moglo vseliti vsako leto v Ameriko iz njih. In še to je pri tem treba upoštevati, da si bil lahko na primer kanadski državljani že cela leta, če si pa na svet prišel, recimo, v Jugoslaviji, je veljala zate jugoslovanska kvota, ne kanadska. Zdaj bodo pa kvote odpravljene in se bo gledalo na to, kdo ima v Ameriki sorodnike in zmožnosti, da bo takoj ali vsaj s časom postal koristen član ameriške državne skupnosti.

PROF. FRANCE GORŠE, ki zadnje čase pišejo o njem, da je največji "slovensko-ameriški kipar" in je priredil že veliko umetniških razstav širom po Ameriki in Kanadi, je od 17. do 30. oktobra razstavljal v sami ameriški zvezni prestolnici, v Washingtonu D.C. Poleg svojih del je pritegnil v razstavo tudi umetnine drugih slovenskih kiparjev in slikarjev, ki so organizirani v newyorškem umetniškem klubu LOK. Njihova imena so: Ivan Bukovec, Marinka Burgar-Severjeva, Aleksa Ilvac, Bara Remec, Marjanca Savinšek, Hugo Velker, Jože Vodlan in Miro Zupancič. K otvoritvi razstave je slovenski senator Frank Lausche pripeljal lepo število ameriških odličnjakov in tujih diplomatov ter jim s ponosom spregovoril o slo-

Kipar Gorše — lastni portret

ROJAK ERIK KOVAČIČ, kongresni knjižničar v Washingtonu in znan slovenski kulturni delavec, je imel z razstavo LOKa nepričakovane izkušnje. Razstavljen je bil tudi velik relief, ki ga je bil kipar Gorše izdelal osebno za Erika. Izdelek se imenuje "Romarji". Umetnik je na starinsko po-

zlačeno ozadje grupiral skupino figur iz orešča — skelet je narejen iz žice, obložene z gumiranim orehovim žaganjem. Relief napravlja vtis silno gibljive plastike. Obiskovalci razstave so se močno ustavljali pred kipom in mnogi so ga želeli kupiti. Erik je moral svojo lastnino posebej zavarovati, da si je ohranil toliko občudovani umetnikov izdelke.

P. STANKO ŠKRABEC, frančiškan in slaver jezikoslovec, se je oni večer trudno obrnil v grobu, ko so ga sredi koncerta sydneyjskih SKRJANČKOV z odra razglasili za — štajerca! Skupaj s Slomškom in Čuješi! Obrnil se je in nejevoljno zagodrnjal: Nu, nu, nu! Ne rečem, da na štajerskem nimajo Ribnice. Imajo nekaj takega gori nekje v pohorskih grapah, imajo. Pa jaz sem pokušal v tisto Ribnico samo mimogrede s poti v nebesa. Luknja, da se Bog usmili! Če bi jaz bil iz tiste Ribnice, bi pač ne postal Ribničan Urban, po cejem svejtu znan!"

PAPEŽ PAVEL VI. je v razmerah, kot so danes, izpostavljen kritiki katoličanov in nekatoličanov, kot je bil malokateri papež pred njim. Mnogi mu očitajo, da je "ves drugačen" kot je bil njegov prednik. Po njihovem mnenju je počasen, boječ, neodločen, nič prav moški. So pa seveda drugi, ki papeža in njegov postopek čisto drugače presojuje. Med temi je celo metodistovski škof Corson. Trdi, da papež ravna v vseh rečeh po globokem premisleku in želi vse uravnati tako, da bo prav za dolgo bodočnost, dasi si s tem ne pridobiva trenutne popularnosti. Če bi Janez XXIII. še živel, bi gotovo ne ravnal dosti drugače. Tudi on bi nujno izgubil "popularnost" pri tistih, ki ne znajo mirno čakati, ampak si žele vsak dan močne besede in "velikih dogodkov".

"ZDRAVA POLITIČNA TEKMA je bistvena za pristno demokracijo in zelo donosna za blagostanje naroda. Kjer stremljenja v svobodi za zrušenje režima ni, je politično ozračje nezdravo in blizu diktaturi, ali pa je diktatura že v sedlu. Svobodoljubne države se zavarujejo samo pred nasilnim preobratom, to se pravi: pred terorjem in prelivanjem krvi za zrušenje obstoječega režima. Vsako drugačno rušenje režima pa ni samo možno, marveč naravnost svojsko v sleherni demokracijski deželi. V takih državah je delovanje proti interesom režima kot takega nekaj vsakdanjega. Vsaka legalna opozicija stremi za zrušenjem režima in prevzemom oblasti". — (Dr. L. Puš: SLOVENIJA)

"REFUGEE SETTLERS" — begunski naseljenci — je naslov knjige, ki jo je napisala Avstralka Jean I. Martin. Njen namen je pokazati, kakšen vtis napravljajo Avstranci in njihove ustanove na begunce raznih narodov, ki so se naselili na tem kontinentu. Naslov knjige bi tudi lahko bil: Avstranci skozi oči beguncev. Pisateljica se je več let sukala okoli beguncev, najprej v nekem taborišču, pozneje v raznih naselbinah, in poizvedovala pri njih, kako se jim zdi življenje in početje Avstralcev. Seveda so bili po večini begunci zelo kritični, zlasti v začetku. Polagoma so se pa znašli in prilagodili. Neki ocenjevalec knjige v avstralskem tisku je delo kar dobro pohvalil, dostavlja pa, naj bi pisateljica napisala še eno knjigo in v njej popisala vtise, ki so jih begunci napravljali na Avstrance.

SLOVENSKI ŠKOFJE in vsi drugi katoliški škofje v Jugoslaviji so s svojim najnovejšim pastirskim listom hudo razburili vladne kroge. Preveč naravnost so povedali, da je svoboda vere v Jugoslaviji še vedno vladna sirota Jerica. Da je zdaj sicer dosti boljše, kot je bilo skozi leta, dokazuje že dejstvo, da je vlada zvedela za pastirski list šele potem, ko so ga v vseh cerkvah brali. Škofje so pa imeli vseeno kar dovolj materiala za pritožbe. Ko se je vlada razburila, so bili že domala vsi škofje na koncilu v Rimu. Namesto njih so vladarji klicali na odgovor generalne vikarje in nekatere surovo nahrulili. Posebno so si baje privoščili ljubljanskega generalnega vikarja dr. Leniča, ki so ga pred leti komunisti dolgo "vzgažali" v zaporih, pa se ni nič "poboljšal."

venskih umetnikov v Ameriki. Razstavo je obiskalo najmanj 2,000 ljudi in tudi odkupovanje umetnin ni bilo slabo.

PISMO IZ ZDRUŽENIH DRŽAV

Gimnazijski sošolci pokojnega č.g. Rudija Cukjatija, ki smo z njim maturirali leta 1948 na Slovenski begunski gimnaziji v Spittalu na Dravi, bi radi počastili spomin svojega prvega kolega, ki je odšel v večnost.

Ker smo raztreseni po vsem svetu: Sev. Ameriki, Kanadi, Argentini in Avstraliji, vabim vse one maturante, ki jih dosežejo te vrstice in ki bi želeli počastiti spomin pokojnega Rudija, da se oglasijo na spodnji naslov. Morda mi istočasno sporočite svoje želje in ideje, na kakšen način naj bi počastili spomin našega pokojnega sošolca.

Thomas Sfiligoj M.D.

1210 West 44th Street

LORAIN, Ohio 44053, U.S.A.

SLOVENSKO DRUŠTVO SYDNEY

AKCIJA ZA DOM

vam letos nudi prednost, da lahko izbirate kraj
kjer se boste poslovlili od starega leta in pričakali novo. — Lahko pridete v

St. Francis Hall, Paddington

ali pa v

Masonic Hall, na voglu Calliope & Kane Sts., Guildford.

Dvorana na obeh krajih bo odprta ob osmih. Preskrbljeno je za muziko. BOGAT SREČOLOV.

Torej na svidenje v petek, 31. decembra ob osmih zvečer v St. Francis Hall, Paddington,
ali pa v Masonic Hall, Guildford.

Opomba: Imeli se boste tako prijetno, da niti opazili ne boste, kdaj bo šlo leto mimo in se boste šele naslednje leto vrnili domov.

Odbor AKCIJE ZA DOM

AKCIJA ZA DOM

Veseli smo uspeha "Škrjančkov" na dveh koncertih: 13. in 20. novembra. Nudili so nam dva lepa večera, polna užitka, ko so nam s svojimi umetnimi in narodnimi pesmimi pričarali košček domovine. Ker imamo "Škrjančke", nam tujina ni več tako pusta in mrzla. "Škrjančki" zato zaslužijo vso pohvalo in priznanje. Vemo, da je koncert zahteval mnogo osebnih žrtev in odpovedi. Koliko vaj je bilo treba in to ob nedeljskih večerih! Tudi žene in družine pevcev, ki so poročeni, so doprinesle svojo žrtev, da so se odpovedale moževi ali očetovi družbi, ko je šel na pevsko vajo. — Pevci žive raztreseni po raznih delih velikega Sydneya. Zato jih ni tako lahko skupaj dobiti, kot so se včasih fantje zbrali na vasi, da so pod vaško lipo zapeli in je vsako uho prislunilo. . .

Nova in omembe vredna pridobitev zborja je zvočna školjka, ki si jo je zamislil in izdelal z nekaj pomagači Danilo Gašperšič. Naša želja je, da bi "Škrjančki" še naprej užigali srca rojakov v Avstraliji z našo lepo pesmijo. Da vam "Škrjančki" svojo pesem ponesejo tudi v vaše domove, so se odločili, da bodo izdelali gramofonsko ploščo s svojimi najlepšimi pesmimi. Upamo, da boste pridno segali po plošči, ko bo izdelana.

Ze v pretekli številki sem na tem mestu omenil, da bo letos SILVESTROVANJE na dveh krajih istočasno. Eno bo tam, kjer lansko leto, to je v

ST. FRANCIS HALL, PADDINGTON, drugo pa v MASONIC HALL, Calliope and Kane Sts., GUILDFORD. Na obeh krajih začetek ob osmih. Na ta način bo marsikomu prihranjen čas in milje potovanja, ker bo vsakdo lahko izbral kraj, ki mu je bližji. Na obeh silvestrovanjih bo POSEBNO PRIVLAČEN IN BOGAT SREČOLOV s praktičnimi dobitki! Pridite in pripeljite s seboj tudi prijatelje, saj boste s tem podprli AKCIJO ZA DOM in ji pomagali doseči cilj: DO KONCA LETA MORABI TI V SKLADU DVA TISOČ FUNTOV!

Naj omenim tudi že tradicionalno pobožično zabavo, ki bo letos dva dni po božiču, to je v ponedeljek 27. decembra v PADDINGTON TOWN HALL. SREČOLOV NA TEJ PRIREDITVI BO ZA SKLAD AKCIJE ZA DOM! — Vsem našim dosedanjim pa tudi bodočim podpornikom AKCIJE ZA DOM in vsem prijateljem se ob koncu leta iskreno zahvaljujemo in se jim tudi v bodoče priporočamo za naklonjenost, ker jo bomo še ZELO potrebovali. Vsem želimo blagoslovljene praznike in srečno novo leto!

V zadnjem mesecu smo prejeli sledeče darove za DOM:

£15.15.0: Vinko Ovičaj, £10.0.0: Jože Marinč, £2.0.0: Mr. & Mrs. Zlatar, 10 šil.: Zofija Brkovec. Vsem darovalcem iskrena hvala. Želimo posnemovalcev!

Za odbor Akcije za Dom
P. Valerijan

"ŠKRJANČKOV"

DA USTREZEM p. UREDNIKU in držim obljubo, opišem lastno doživetja koncerta kot takega. Mogoče ne bo vsem po volji, vendar vsakemu posebej ni moči ustreči.

Letošnji koncert je imel kar štiri različne in zelo pestre dele. Prvi je obsegal sedem slovenskih umetnih pesmi. Vsi skladatelji teh pesmi so več ali manj doživeli prvo svetovno vojno, zato so jim ti neljubi dogodki vedno pred očmi in jih kaj radi omenjajo v svojih skladbah. To je tisti posebni značaj slovanskih narodov, ki se mu pravi melanholijski. Čeprav smo imeli Slovenci še v stari Avstriji in po prvi svetovni vojni nekaj čeških glasebenih vzgojiteljev (Belar, Nedved, Foerster), ki so predobro poznali to našo občutljivo točko, vendar niso mogli prevzgojiti naših umetnikov iz tega melanholičnega razpoloženja. Marsikdo bo dejal, skladatelj dobi najprej pesem od pesnika, nato on pesem obogati z melodijo. To je res. Vendar imamo Slovenci tudi nekaj veselih in bojevitih pesmi, ki pa še danes čakajo pogumnejših skladateljev. Kljub melanholičnemu občutku v tem prvem delu so bile pesmi izbrane z vso nežnostjo in ljubeznijo in to prav tako, kot so pesmi same.

Pesmi so zvenele dosledno in tako občutljivo v vseh izrazih od najtanjšega pianissima do skoraj bučnega fortissima in to s tisto skoraj strahno pedantno netančnostjo, ki je tako svojstvena samo g. Klakočercju. Čestitam dvakrat vsem skupaj.

Drugi del je bil posvečen naši narodni pesmi. Prve tri so manj poznane, dočim zadnje N'mav čez izaro poznamo prav vsi. Želela bi, da bi tudi ta del obsegal vsaj še enkrat toliko pesmi, kot jih je.

Tretji del bi jaz za koncert izpustila. Šaljiva točka, ki nam je predstavila vse pevce s pevovodjem, bi bila zelo primerna za gostovanje na mešani predstavi skupno s kakšno komedijo ali recitacijami. Bolj primeren bi bil šaljiv prizor kot so: Snubači, Svarilo, Rožmarin, itd. Vsekakor sta bili pesmi o sladkem vincu zelo primerni.

Zadnja točka "Zabja svatba" z lepimi oblekami in maskami je naredila iz naših pevcev tudi igralce. Odlično so odigrali in zapeli. Za nameček smo slišali še "Sem fantič z zelenega štajerja", ker je "večina" pevcev štajercev. (Drži, če seže štajersko do Vipave — Ur.)

Sedaj pa nekaj o spremljavi na orglah. Orgle same so sila slovesno glasbilo in naj tudi za slovesnosti ostanejo. Niso pa primerne za spremljavo naših umetnih pesmi, ker se sliši samo spremljava in ne petje. Na to slavno navado sta me že davno opozorila moj oče in stric Vinko. Velikokrat pride mo pri petju do tiste točke, ko ne vemo, ali imamo petje s spremljavo, ali spremljavo s petjem. Dvakrat so pevce orgle pustile na cedilu, vendar tisti del brez spremljave je bil najlepši. Pevci so že tako dobro izvežbani, da jim ni treba nobene podpore s strani orgel. To se je najbolj občutilo v Redfernu, ker dvorana ni pravilno akustična. Ko so pevci peli pianissimo, smo slišali samo orgle in neko šumenje. Tako lepa pesem, kot je Jerebova "Pelin roža" v Redfernu ni prišla do izraza, zato je bila toliko lepša v Auburnu. Mogoče, če hočejo imeti pevci malo podpore, bi bil primeren klavir nekje za odrom, tako da se komaj sliši.

Vsekakor je harmonika zelo posrečen instrument za spremljanje narodnih pesmi in naj še v naprej tako ostane.

Kaj pa mi vsi-poslušalci? Kakor so poslušalci zelo pazljivo sledili v Redfernu, tako je bilo manj pazljivosti v Auburnu. Mogoče, ker je bila dvorana veliko večja. Mogoče pa, kakor je poslušalce opravičil sam g. Klakočerc, ko je dejal, da moramo malo potrpeti z otroci, ker imamo pač sama mlada gnezda in starši ne morejo pustiti ptičkov samih. Pa niso bili ravno ti najmanjši ptički, oni malo večji, šolska mladina je delala zgago.

Mlad gorenjski "Škrjanček" se mi je potožil: "Sam ne vem", je dejal, "skoraj sem malo razočaran. Štirideset nedeljskih popoldnevov sem zapravil z vajami in na koncert povabil avstralske prijatelje, pa so mi rekli, da so jim ugajale melodije in da je bil koncert dober, in drugega nič." Mislim, da so dovolj dobro odgovorili. Ne vem, če je kdo tako pameten, da bi si upal ob enem samem koncertu pravilno oceniti narod in njegovo kulturo. Dragi prijatelj, raje prisluhniva vašemu ožjemu sorojaku in slavnemu pesniku, katerega tudi jaz srčno obožujem, ki je napisal sonet "Le čevlje sodi naj kopitar". Zato pustite avstralcem kopita in kopitarje, oni so res doma v tej obrti. Ostanite pa vi in vsi ostali pevci zvesti naši tako edini slovenski pesmi, čeprav melanholični. Malo je narodov na svetu, ki bi imeli toliko čustvenih pesmi, kot jih imamo ravno mi. Samo prelistajte katerokoli našo pesmarico in boste videli, da so naše pesmi biseri, ki jih je izjokal narod v teku svojega težkega življenja. In kakor pravijo, da samo pesnik razume pesnika, tako tudi samo Slovan razume Slovana. Avstralski imajo težko tevtonsko naravo, ki nima nič skupnega z našo.

Antonija Vodopivec

Iz Slovenske Duhovniške Pisarne N.S.W.

Tel. za p. Valerijana: FA 7044

BOŽIČNA POLNOČNICA

Dvorane pri sv. Benediktu na Broadway letos ne moremo rabiti za polnočnico. Pa smo se odločili, da bomo imeli.

POLNOČNICO NA TREH KRAJIH

CANLEY VALE — CABRAMATTA:

Ukrajinska dvorana, 32 Broomfield St., poleg OLIMPIC POOL-a. Spovedovanje pred polnočnico od 10. naprej. (P. Valerijan)

BLACKTOWN (v cerkveni dvorani med obema cerkvama). Spovedovanje pred polnočnico od 10. naprej. (Dr. I. Mikula)

SYDNEY, St. Patrick, cerkvena dvorana na Herrington St., samo okoli ogle od cerkve. Smo že imeli tam kako nedeljsko mašo in je kraj mnogim dobro znan. Spovedovanje pred polnočnico od 10. naprej (P. Bernard)

S to uredbo bo mnogim udeležba pri polnočnici olajšana in približana. Razdelite se po lastni previdnosti in po krajevnih razmerah.

VSEM ROJAKOM PO ŠIRNI AVSTRALIJI VOŠČIJO BLAGOSLOVLJEN BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO 1966 slovenski duhovniki

dr. Ivan Mikula
p. Bernard Ambrožič
p. Bazilij Valentin
p. Valerijan Jenko.

Službe božje

Nedelja dec. 19 (tretja v mesecu): Leichhardt (sv. Jožef) ob 10:30.

Petek 24. dec. (božični predvečer)

1. Spovedovanje v Cabramatti pop. od 1 do 2:30 v župnijski cerkvi.

2. Spovedovanje v Blacktownu pop. od 3 — 5:30 v župnijski cerkvi (slovenski napis na spovednici).

3. Spovedovanje v Sydneyu (St. Patrick) pop. od 2 — 4.

4. Spovedovanje v Paddingtonu (St. Francis) od 6 — 7 zvečer. (Slovenski napis na spovednici.)

5. Spovedovanje dve uri pred polnočnico.

Sobota 25. dec. BOŽIČNI DAN:

Leichhardt (sv. Jožef) ob 10:30

WOLLONGONG (katedrala) ob 5 pop. (spovedovanje od 4. naprej).

Nedelja 26. dec. (Sv. Štefan) četrta v mesecu):

Sydney (St. Patrick) ob 10:30.

Villawood (Gurney Rd.) ob 10:15.

HAMILTON (izredno) ob 6. zvečer kot navadno.

Sobota 1. jan. 1966 — NOVO LETO (zapovedan praznik):

Leichhardt (sv. Jožef) ob 10:30.

Villawood (Gurney Rd.) ob 10:15.

Nedelja 2. jan. (prva v mesecu) IME JEZUSOVO:

Blacktown (stara cerkev) ob 10:30.

Croydon Park (sv. Janez) ob 10:30.

Nedelja 9. jan. (druga v mesecu) SV. DRUŽINA:

Sydney (St. Patrick) ob 10:30.

WOLLONGONG (katedrala) ob 5. pop.

Nedelja 16. jan. (tretja v mesecu):

Leichhardt (sv. Jožef) ob 10:30.

MOLIMO ZA BLAGOR DOMOVINE

V nedeljo 3. januarja (PRAZNIK NAJSV. IMENA) bomo zopet molili v gornji namen v znani kapelici sv. Franciška v Paddingtonu ob 4. popoldne. Lepo vabljeni!

IZ MATIČNIH KNJIG N.S.W.

K r s t i

Tanja Vidic, Padstow. Oče Franc, mati Štefanija, r. Maljevec. Botrovala sta Ivan in Marija Rubeša — 10. oktobra 1965:

Branko Tripo Pasko Matkovič, Canley Vale. Oče Pasko, mati Vida, r. Verzel. Botrovala Jože in Terezija Grča — 14. novembra 1965.

Eddy Vučko, Camperdown. Oče Alojzij, mati Marija r. Schaffer. Botrovala Ernest in Marija Kovač — 13. novembra 1965.

Rozalija (Zalka) Svenšek, Alexandria. Oče Albert, mati Angela, r. Horvat. Botrovala Rozalija Kučan — 7. novembra 1965.

Peter Robert VALENCI, Narrabundah, A.C.T. Oče Mihael, mati Marija r. Plošinjak. Botra Miroslov in Milka Penca — 5.6.1965.

Sandra Risa, Downer, A.C.T. Oče Alojz, mati Helena r. Kozic. Botra Oto in Etelka Ihlenfeldt. Nemčija, — zastopnika Setimo in Jožica Silvestrin — 16.10.1965.

Paul Anton Tadina, Downer, A.C.T. Oče Janez, mati Elizabeta Katarina r. Ettima. Botra Franciška Kavčič in Vladimir Kunstelj. — 17.10.1965.

Daniela Luigia Ferlat, Ashfield. Oče Narcis, mati Arduina r. Stampetta. Botra Sergij Ferlat in Redenta Costanzo — 2.10.1965.

Linda Franciška, Brala, Cabramatta. Oče Matto, mati Angela r. Grlj. Botrovala Ivan in Marija Žic — 28. novembra 1965.

P o r o k e

Bruno Bolka iz Lokavca in **Lidija Venika** iz Kožbane. Priči sta bila Fred Portelli in Silvano Brentin — 10. oktobra 1965.

Albert Svenšek, Maribor, in **Angela Horvat** iz Črenšovcev. Priči Alojz Kučan in Toni Bohm — 7. novembra 1965.

Franc Maljevec iz Vinice in **Terezija Plut** iz Metlike. Priči Franc in Janez Šveb — 12. novembra 1965.

BOŽICNE PLOŠČE

ima v zalogi p. Valerijan v Paddingtonu iz Melbourne, iz Amerike in Argentine. Vse so lepe, segajte po njih!

ŠTEFANOVANJE

V PADDINGTONU

KER LETOS SV. ŠTEFAN PRIDE NA NEDELJO, BO NAŠA TRADICIONALNA POBOŽIČNA ZABAVA ZA EN DAN POZNEJE:

v ponedeljek 27. decembra zvečer

PADDINGTON TOWN HALL

Igrala bo domača slovenska godba.

Vse rojake vabi k udeležbi

Slov. Karitas — p. Valerijan

NADALJNI DAROVI ZA SKLAD

in druge namene

£ 4-0-0: Stanko Samsa;

£ 1-0-0: Darko Skoberne, Jože Pahor, Roman Perko, Jože Miklavčič, Franc Salamon;

£ 0-10-0: Drago Grlj, Vlado Ferluga, Dušan Vran, Neimenovan.

ZA KOROTAN: Lucijan Mozetič £ 1-0-0.

ZA P. PODERŽAJA: £ 10-0-0: Anton Požar, P. Bernard namesto božičnih voščil po pošti): £ 2-0-0 Justina Kosmač, Neimenovana.

Tako je vsota narasla ravno na **stotak**: Odposlal sem ga 3. decembra. V imenu nas vseh patru **prav vesel Božič!**

Prisrčna hvala! Imejte "odprto srce, odprte roke" za vse te namene (in druge, ki ta mesec niso omenjeni . . .) tudi v novem letu! Za SKLAD lista bo verjetno posebno potrebno. Cene vsemu stalno rastejo, **naročnine pa ne želimo povišati.** Zato naj SKLAD skrbi, da bo mogoče račune poravnati. Zanesem se, da boste razumeli. — P. Bernard.

KOTIČEK NAŠIH MALIH

Dragi Kotičkarji: — Precej časa je že, odkar smo nazadnje pisale. Smo vse tri zelo zaposlene, pa nam zelo manjka časa. Sedaj tudi mama hodi na delo in moramo vse tri v hiši pomagati. V šoli imamo tudi izpite in je vse drugo bolj pri kraju. Mama in ata pravita, da prvo je le šola za nas. (To je napisala **Majda**).

Od začetka nam je zelo manjkalo časa, sedaj smo se pa že malo privadile našega dela in je boljše. V naši šoli smo imeli šport. Zelo smo bili veseli, ko smo dobili "cup" za bascet ball in to po 13 letih zopet. (To je pisala **Cvetka**)

Tudi jaz se oglašam. Ves čas, ko sta se veselili Majda in Cvetka v šoli s športom, sem bila jaz v bolnici. Bila sem operirana na mandeljnih. Sedaj sem že doma, ali še vedno ležim. Ne morem nič napisati o športu. Izpite sem naredila, preden sem šla v bolnico. Moji so zelo veseli, da sem zdelala. (To je napisala **Jožica**)

Vse tri želimo blagoslovljene božične praznike in srečno ter uspeha polno novo leto vsem Kotičkarjem, posebno pa p. uredniku.

Tri Uršičeve, Moonee Ponds

Ponosna mati: Komaj boš verjela, soseda, kako odličen slikar je moj sin. V kotu nad posteljo je naslikal pajčevino tako naravno, da jo je naša služkinja tri ure skušala z omelom odstraniti, pa je ni mogla. Nazadnje se je zjokala in me prosila, naj je nikar ne zapodim.

Soseda: To ti rada verjamem, da imaš takega sina slikarja, ne morem pa verjeti, da imaš tako služkinjo.

Riči Šimec v Sydneyu pravi po Finžgarjevo: "Kenjička bom kupil" — ne avtomobil, kmalu bo znal jahati.

LAŽ, LAŽ, LAŽ

G. S.

Laž, laž, laž!
Kod povsod krevljaš?
Si jih mnogo premotila,
ko po svetu si hodila?

Laž, laž, laž!
Kratko pot imaš.
Kdor ima pošteno lice,
branil se ne bo resnice.

Laž, laž, laž!
V kraj ne hodi naš!
Jih po grbi boš dobila,
da boš komaj jih nosila.

Laž, laž, laž!
Zdaj dovolj imaš.
Nikdar več se ne prikaži,
ti kar sama sebi laži!

URA BIJE — KOLIKO?

Zjutraj, ko zbudim se spet,
vem, da ura bije — — — — —
Ko se k zajtrku usedem,
vem, da bije ura — — — — —
V razred planil že težko sem,
ko je ura bila — — — — —
Rad pojem svoj kruh in med,
kadar ura je — — — — —
V šoli čas poteka leno,
preden ura bije —
V razred zopet se mudi,
kadar ura bije — — —
Šolski zvonec nas pomiri,
kadar ura bije — — — — —
Knjige v stran! Zdaj gremo jest,
saj že ura bije — — — — —
Ata pravi: Bo že red?
Hitro spat, je že — — — — —

Uganka

Vrtec rdeč, ograja bela. Deček priden notri dela. V vrtec ni dežja ne snega, pa vendar dovolj mokrote ima. — Kaj je to, sprašuje Ivanka Ka riž.

JANEZ EV. KREK JE ZAPISAL:

O razvojni teoriji

Da! Svobodno znanstveno raziskovanje mora biti. A poudarjam zopet: To svobodno raziskovanje mora biti znanstveno. In zato se klanjamo strokovnjaku v kemiji, fiziki ali astronomiji, dokler ostane tam, kjer je strokovnjak. Dokler nam na primer darwinizem kot možno hipotezo dokazuje naravoslovec, do tedaj je v pravu. Če pa začne o tej hipotezi razpravljati kot o fakti in iz tega sklepa, da ni Boga, ni več znanstvenik.

Verska svoboda zahteva narave

Vse drugo človeška narava lažje prenese nego napad na njeno razmerje z Bogom. To je svetišče človeškega srca, to je skrivnostni hram najtajnejših in najnežnejših misli in čustev, ki ga brani narava vedno z največjim pogumom. Človeški rod ima določen namen, da išče Boga. Temu namenu se noben posameznik, pa tudi nobena družba ne more ogniti.

Šola življenjske modrosti

Modrosti ne uči ne šola ne gledališče ne plesni učitelj. Uči jo vera, uči jo Bog. Verno oko pritisuje dogodkom na zemlji vselej nadnaraven, božji pečat. Iz njega bere več, nego je mogoče misliti slabemu človeškemu umu. Jasno mu je vse, kar se na svetu zdi slučajno, nerazložljivo in celo nemogoče.

Šola trpljenja

Morda res pride na človeštvo katastrofa. Morda res božja previdnost pripusti, da se človeštvo okoplje v krvi, da šele na razvalinah in pepelu dosedanje družbe in kulture pride do spoznanja, kakšno zlo je zapustiti Boga... Trpljenje ima velevzgojen pomen. Trpljenje navaja človeka, da začne misliti, kaj naj bi bilo vzrok, da ne more doseči prave zadovoljnosti in sreče. Če pa človeštvo začne misliti, kaj je vzrok gorja in bede, bo kmalu prišlo spoznanje. Saj kaj je bolj očitno kakor to, da je na človeštvo prišlo toliko gorja, ker je zapustilo Boga?

Združitev z vzhodno Cerkvijo

Zedinjenje Rusije z Rimom je ena prvih točk v rešitvi socialnega vprašanja.

Našemu svetemu očetu (Leonu XIII.) pridevljejo ime socialnega in delavskega papeža. Zlasli z ozirom na njegovo okrožnico Rerum novarum o delavskem vprašanju. Res je ta okrožnica veličastna listina za sociologijo, toda ne bojimo se trditi, da je še imenitnejše (njegovo) apostolsko pis-

mo o edinosti vere in posvetovanja, kako bi se grška Cerkev privedla k stolici sv. Petra . . . Trdimo še več, da je namreč edinstvo vere za vso Evropo in posebej zedinjenje ruske Cerkve z Rimom prva točka socialnega vprašanja.

Vprašanje unije je zdaj, ko je pal carizem in ko se Vzhod bliža čisto novi dobi, aktualno. Kdor pripomore, da Vzhod nas spozna in mi Vzhod, ta največ pripomore k zedinjenju.

VESEL BOŽIČ, SREČNO NOVO LETO

vsem bratskim društvom in vsem rojakom
širok po Avstraliji želi

SLOVENSKO DRUŠTVO SYDNEY

Akcija za DOM — Pevski zbor "Škrjanček"
— Igralska družina — Slomškova šola
— Dopisna šola.

VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO

želita svojim odjemalcem
in vsem rojakom

ALBIN & JUSTINA PORŠEK HOLROYD FURNITURE CO.

403 Guildford Rd., Guildford
Popust in lahki pogoji za odplačila na
obroke. Kadar kupujete pohištvo, obrnite se
na nas

Tel.: 632-9951

PEVSKI ZBOR

"TRIGLAV", MELBOURNE,

vošči vsem prijateljem in obiskovalcem
zborovih prireditev

VESEL BOŽIČ & SREČNO NOVO LETO
Poleg treh prejšnjih plošč imamo tudi
BOŽIČNO, novo.

Dobite jo pri p. Baziliju, v Slov. DOMU
in pri VLADU TRAMPUŽU, 17 Birchwood
Ave., Fawkner, Vic. Lahko naročite tudi po
pošti.

V SYDNEYU jih ima v zalogi p Valerijan

NEW SOUTH WALES

Concord. — Prav po urednikovem priporočilu sem pazljivo prebral, kar je napisal rojak Andrejašič v novembrski številki MISLI. Počasi sem bral in s premislekom. Branje mi je dalo veliko misliti, nisem pa takoj vedel, kaj naj rečem. Ko sem bil pri kraju, sem nehote rekel sam sebi na glas: Saprabolsko nas je ošibal! Ob tej besedi me je pa nekaj dregnilo in zasmel sem se. Kako si upam reči, da nas je Stanko "ošibal", ko je polovica njegovega spisa napoved vojske — šibi! Sicer pravi, da vse veljave šibi ne odreka, vendar ga je sram, ko se spomni na pregovor, da "šiba novo mašo poje." Veš, Stanko, tako šibo, ki novo mašo poje, si v svojem spisu tudi sam krepko rabil. Saj šiba ni vedno le tista leskovka, kot smo ji rekli doma, ki je bila zataknjena za kakšno tablo ali nad vrati, pa je včasih oplazila tega ali onega med nami. Šiba se lahko reče celotni vzgoji, ki mora biti včasih trda, kadar so otroci poredni, Ti veš, da smo Slovenci v Avstraliji dosti poredni, zato nas skušaj vzgajati s trdo besedo, in to je tista "šiba", ki te je ni treba biti sram. — *Pepe Metulj.*

VICTORIA

Melbourne. — Zelo sem radovedna, če se je že kdo odzval na urednikov apel, da bi pisali, kaj kdo misli o članku Stanka Andrejašiča v novembrski številki. Bom zelo pazljivo prebrskala decembrsko številko. Jaz bi le toliko rekla, da mi je misel obstala pri njegovi trditvi, da so slovenske pridige "manihejsko pesimistične." Nisem razumela, kaj je hotel reči. To sem vedela, da so bili manihejci neka krščanska sekta pred mnogimi leti ali bolje stoletji. Kaj imajo opraviti s slovenskimi pridigami, mi ni šlo v glavo. Poiskala sem v knjigah, kaj so manihejci učili. Rečeno je, da je po njihovem nauku človekova narava tako pokvarjena, da se ne more nič zboljšati. No, to je res strašen pesimizem, ne zdi se mi prav, da kdo pripisuje tak pesimizem slovenskim pridigam. Jaz jih res ne poslu-

šam vsako nedeljo, moram pač največkrat k angleškim. Kolikor sem jih pa slišala, se mi niso zdele pesimistične. Tudi si mislim, če bi bili naši duhovniki kakšni manihejci, ki mislijo, da je človek do konca pokvarjen in se ne pusti nič poboljšati, bi sploh opustili vse delo za nas in bi ne hodili za nami celo v izseljenstvo, da bi nam kazali razna pota poboljšanja. Stanku in vsem voščim vesel Božič! — *Marija N.*

Fieldend. — Eden hvali, drugi graja, fej te bodi. Mislim, da je nekako tako zapisal Prešeren za svoje pesmi. To mi je prišlo na misel, ko sem brala dopisa rojakov Pristova in Topovška. Jaz mislim, da imata oba prav, dokler pišeta vsak o tistem kraju, kjer imata kmetije. Ni težko verjeti, da je tako, kot pišeta. Če pa mislita raztegniti vsak svoje trditve na vso Avstralijo, nima prav ne ta ne oni. Avstralija je velika in ni povsod enaka. Kdor hoče kupiti farmo, mora imeti nekaj izkušenj in ne vsega verjeti agentom. Dobijo se strokovni listi, ki dajo dober pouk in nasvete, kje je zemlja za kmetovanje in kakšne so okoliščine. Seveda je treba poprej znati jezik te dežele. Kdor se je prehitro odločil in kupil slabo zemljo, se je bo težko iznebil. Kupiti je lahko, prodati veliko težje. Zato je treba veliko previdnosti. Preden se odloči kdo za življenje na kmetih, naj dobro premisli in se pouči, kakšen je svet tam in kakšne so druge razmere. Pozdravlja in obema želi vesel Božič — *Rojakinja.*

East Bentleigh. — Imam lepo prošnjo, če bo mogel kdo ustreči. V domovini, kjer smo bili na obisku, je potožila rojakinja, da ima v Avstraliji brata, ki se že tri leta ni oglasil. Tam se bojijo, da ni več med živimi. Jaz ne mislim tako, po mojem mnenju je nehal dopisovati, ker staršev nima več, bratje in sestre so pa vsi poročeni. Fantov zadnji naslov je bil: **Avgust Prelec**, 37 Third Ave., Port Kembla, NSW. Če bi kdo vedel za njegovo sečanje bivališče, naj bo tako dober in sporoči na naslov: **Ernesta Vran** (Mrs.) 44 Latham St., E. Bentleigh, Vic.

Woodend. — Dragi p. urednik! Pisali ste mi, da sprva mojemu zadnjemu dopisu niste verjeli. Potem ste srečali nekega svstralskega patra, ki je blizu tu doma, in on vam je rekel, da je vse v mojem dopisu lahko res. Seveda je res, le tistemu, kako veter obrne sekiro, bi lahko kdo oporekal. Vsa čast patru! Če bi pa vi vprašali kakega kmeta, ki je lansko leto v tem vetru vozil traktor, bi vam kar od daleč zavpil: Seveda je res, še premilo je napisano. Naša poletna zmrzlina se imenuje "black frost" in je dobro poznana farmarjem po visoko ležečih krajih Viktorije. Nobena bolj občutljiva rastlina je ne prenese. Paradižniki na primer do- bijo črne pege in je po njih. Je pač tako, da na- dmorska višina naredi svoje. Saj je tudi na Trig- lavu bil snežni metež, ko je drugod po Gorenjskem najlepše cvetela ajda. Kako je tu pri nas, človek ne more verjeti, dokler sam ne izkusi. In tista gro- za pride prav gotovo vsako leto ravno za Božič. Rado traja kar cel teden. Nesrečni "black frost" ne popari le žlahtnih rastlin — krompir, fižol, ku- mare itd — še celo travo pobere. Sadno drevje je po tem divjanju kar rjavo. Pozneje se sicer spet nekoliko obraste, škoda je pa le velika. Najbolj hudo je, če za takim mrazom pride val vročine do nad 100 stopinj. Takrat lahko narediš križ čez vse. Lansko leto je bilo posebno grozno. Kurili smo drva na debelo prav vse dni mojih božičnih počitnic in sploh nekaj dni vsak mesec v najvišjem avstralskem poletju. Letos tudi kar naprej kurimo, tudi cerkev še vedno grejejo s plinom in to do srede novembra, ko to pišem. Gotovo ne za zabavo, ko je vedno pre- malo denarja. Preden smo mi prišli v Woodend, je nekoč celo sneg pokrtil ves kraj prav za Božič. Vem, da se bo marsikdo čudil, ko bo bral. Toda Slovenec na deželi je redka prikazen, da bi koga poklical za pričó. Vem le še za enega, to je kmet Baloh nedaleč od tu. On bi lahko svoje povedal. Drugače so pa kmetje tod okoli le Nemci in Polja- ki, pa Poljaki imajo nemške žene, Poljakinje se čutijo pregosposke za kmečko delo. Zdaj pa lep pozdrav tudi rojaku Jakobu v Queenslandu. Vsem želim lepši Božič kot se najbrž zopet obeta nam v tem našem Woodendu. — *Janez Pristov.*

VESEL BOŽIČ in SREČNO NOVO LETO
vsem rojakom širom po Avstraliji voščí

Janez Primožič, Brisbane

V SLOVO STAREMU LETU BO

SILVESTROVANJE

31. decembra v Albert Hall-u

(Commonwealth Avenue)

Tudi v pozdrav NOVEMU LETU 1966
Vabimo prijatelje in znance, domačine in
in izletnike.

ODBOR SLOV. DRUŠTVA
CANBERRA

SLOVENSKO DRUŠTVO V MELBOURNU

prireja

SILVESTROVANJE

31. decembra 1965

Penn ville Hall, 6a Coonins Rd.,

PASCOE VALE SOUTH

in

Public Hall (pri železniški postaji)

ST. ALBANS

Za rezerviranje mest in nadaljnja pojasnila
se obrnite na: Mr. M. Hartman, 24 Cum-
mins St., West Brunswick.

KLUB TRIGLAV

SYDNEY

vabi na zabavo

v petek 31. dec. ob 8 zvečer

DISPENSARY HALL

432 Parramatta Rd., Petersham

Lep sprejem in prijazna postrežba
Lepo vabljeni.

ATOMSKO "VABILO NA NAROČBO"

Urednik

V STARIH DOBRIM ČASIH so razni slovenski listi v zadnji številki letnika natisnili poleg drugega tudi "Vabilo na naročbo." Pozivljali so naročnike in druge rojake, naj pošljejo naročnino za naslednje leto, pa še novih naročnikov naj pošljejo. Zraven so napovedali, kako zanimiv, poučen, privlačen, mikaven, moder, šaljiv in tako dalje bo list v novem letu.

Ob zaključku trinajstega letnika imajo naše MISLI skušnjava, da bi napravile nekaj podobnega. Nekaj podobnega, pravim, ne nekaj enakega.

Najprej naj bo povedano, da bo z januarjem 1966 začela izhajati letoletna povest, ki jo je nalašč za MISLI napisal belokranjski rojak, sedaj profesor v Trstu in močno priznan slovenski pisatelj dr. Vinko Beličič. Povest ima naslov: KUZMOVO KRATKO POLETJE. Kdor že kaj pozna spretno pero prof. Beličiča, ima s temi vrsticami kar dovolj priporočila. Amen in Bog, bi rekel Pregelj.

Glede ostalih zanimivosti (in tako dalje) novega letnika MISLI si upam reči samo to, da ne bodo nič manj "vlekle" kot so doslej. In kako so vlekale, naj priča resnična zgodba, ki jo je doživel oni dan naš največkratnejši ŠKRJANČKAR g. Ludvik Klakočar.

Ni še dolgo, ko je neki rojak izrekel sodbo o izklesanem jeziku v (redkih) spisih Klakočarjevih. Bral je namreč njegov propagandni spis v prvem letnem poročilu sydneyske AKCIJE ZA DOM. In je tipkarju teh vrstic v obraz zabrusil, naj se njegova slovenščina skrrije v zadnji kotiček pod mizo pred Klakočarjevo.

Pa je prišlo še hujše! Kmalu potem se je g. Ludvik sam od sebe razkoračil in napovedal slovenščini, kot jo pišejo MISLI, najodločnejši boj. Nekoč si bo vzel čas, je rekel, vzel v roke slovensko-jezični drobnogled in z njim razmrcvaril jezik nesrečnih MISLIH, da se bo zemlja tresla in bodo gore pokale. Več debelih tednov je ostalo zgolj pri obljubi in napovedi. Časa mož ni mogel najti, čeprav je bil drobnogled vedno pri roki. Čas je pa čudno drag. Kaj bi ne bil, ko mu ga sproti žro — ŠKRJANČKI!

Končno! Na potovanju v Auburn za koncert Škrjančkov v avtu p. Valerijana se je zgodilo v Cabramatti — potovala sta po ovinkih in mimogrede je pater opravil še to in ono — se je torej zgodilo, da je naš ŠKRJANČKAR, obsedel v avtu sam in to vsaj za eno uro. Kaj naj počne? Spomnil se

je, da še ni bral novembrskih MISLI. Z eno roko seže po listu, z drugo po drobnogledu. Končno je napočil — tisti čas! Ker ima pa tudi g. Ludvik le dve roki, je položil MISLI na kolena in sprostil eno roko, da je segla po svinčniku.

Zdaj pa — gorje ubogim MISLIM! Ni minilo pol minute, ko je drobnogled obtičal na trditvi, da so afriške "dežele postale neodvisne". Svinčnik se je zganil in krepko prečrtal besedo **postale**. Dovolj je, da so neodvisne, kaj bi kdo klobasal, da so neodvisne **postale**!

Svinčnik se je umaknil, drobnogled je deloval naprej. Pa je zgodovinsko nedognano, kako dolgo. V MISLIH ni nobenega "črtanja" več. Zgodovina pa ve poročati to:

Ko se je po dobri uri vrnil p. Valerijan z namenom, da auburnska romarja spet poženeta konjička, je videl čudne reči. MISLI so pokrivale Klakočarjev čevelj, drobnogled je mižal, svinčnika ni bilo nikjer. Mož ŠKRJANČKAR je tiščal glavo med kolena in krepko — smrčal . . .

Zdaj pa! Če ta resnična zgodba ni dovolj živ dokaz, kako zanimive so MISLI, kaj naj bo? In še to! Mislite si, koliko prej bi bil g. Ludvik zasmrčal, če bi bil začel brati — brez drobnogleda!

Vi družici, ki nimate navade jemati v roke drobnogled, ko se pripravljate k branju MISLI, zapišite si za ušesa ta nauk: Kdor hočeš hitro in trdno zaspati in zraven zasmrčati, ostani naročnik MISLI in jih priporočaj vsem, ki jim spanec ni dober znanec.

Urednik ne bo snedel obljube: MISLI v novem letniku ne bodo nič manj "zanimive" — uspalne — kot so bile doslej . . .

Ali je res tako?

Gospod nebes in zemlje je sklical zastopnike vseh narodov, da bi poslušal njihove želje. Nemci so zahtevali orožje, Angleži konje, Francozi ženske, Italijani godbo. Še drugi vsak nekaj svojega. Samo Slovenci so stali v kotu in se prerekali. Nazadnje jih je Bog vprašal, zakaj ne stopijo naprej in povedo, kaj žele. Načelnik slovenskega odposlanstva je odgovoril: Počakaj, Gospod, nismo se še zedinili.

NOVA HIŠA NAPRODAJ

(block 80' krat 120', tri spalne sobe)

V Blacktownu, NSW — blizu cerkve — blizu postaje — blizu vseh vrst šol — blizu kopališča in bolnice — blizu trgovin, pošte in bank — Okoli hiše sadna drevesa: jablane, slive, hruške, rodi-jo vsako leto zelo obilno.

Cena 3.900. Če kupi Slovenec, 100 funtov popusta.

Oglasite se osebno ali pišite na naslov prodajalca:

STANKO FILIPČIČ

3 Springfield Ave.

Blacktown, NSW.

VESELE PRAZNIKE IN SREČNO

NOVO LETO 1966

želi vsem rojakom
auto mehanik

FRANC BERKE

42 St. Johns Road, Cabramatta.

Priporoča se vam za vsakovrstna popravila avtomobilskih motorjev in sploh, kar je v zvezi z avtomobilom.

Lahko pokličete po telefonu: 72-1049

PHOTO STUDIO

NIKOLICH

108 Gertrude Street

Fitzroy N. 6, Melbourne, Vic.
(Blizu je Exhibition Building)

Se priporoča rojakom za naročanje fotografij vseh vrst.

Nevestam posojam poročne obleke
po nizki ceni

Odprto vsak dan od 9. do 1.

in od 3. do 7. pop.

Ob sobotah in nedeljah od 9. zjutraj
do 7. zvečer — TEL: JA 5978

Dr. J. KOCE

G.P.O. BOX 670, PERTH, W. A.

1. ČE HOČETE ZAJAMČENO, SOLIDNO IN HITRO POSTREŽBO GLEDE DARILNIH POŠILJK Z ŽIVILI, ZDRAVILI IN TEHNIČNIMI PREDMETI (RADIO APARATI, MOTORNIMI KOLESI, BICIKLI ITD.)
2. ČE HOČETE DOBITI SEMKAJ SVOJO ZAROČENKO, SORODNIKA ITD. POVDARJAMO, DA IMA DR. KOCE PO TUKAJŠNJIH ZAKONSKIH PREDPISIH PRAVICO DAJATI INFORMACIJE GLEDE VPOKLICA OSEB V AVSTRALIJO.
3. ČE HOČETE PRAVILNE PREVODE SPRIČEVAL, DELAVSKIH KNJIŽIC, POOB-
LASTIL, TESTAMENTOV ITD. PRODAJAMO SLOVARJE IN VADNICE ANGLEŠKEGA JEZIKA.

Zastopnik za N.S.W. Mr. R. OLIP, 65 Moncur St., Woollahra, N.S.W.
Tel. 32-4806

Zastopnik za VIC. Mr. J. Kapušin, 103 Fifth Ave., North Altona, Vic.
Tel. 391-4737

SLOVENSKA MESNICA ZA
WOLLONGONG ITD.

TONE IN

REINHILD OBERMAN

20 Lagoon St., Barrack Point, NSW.

Priporočava rojakom vsakovrstne mesne izdelke: kranjske klobase, ogrske salame, slanino, sveže in prekajeno meso, šunke itd. Vse po najboljšem okusu in najnižjih cenah.

Razumemo vse jezike okoliških ljudi. Obiščite nas in opozorite na nas vse svoje prijatelje!

DARILNE POŠILJKE

živil in tehničnih predmetov (bicikle, motocikle, mopede, radijske in televizijske aparate, frižiderje itd.)

ZA SVOJCE V DOMOVINI
pošilja tvrdka

Stanislav Frank

CITRUS AGENCY

74 ROSEWATER TERRACE
OTTOWAY, S.A.

Telefon: 4 2777

Telefon: 4 2777

SOLIDNOST — POPOLNO JAMSTVO
— BRZINA —

SO ZNAČILNOSTI NAŠEGA POSLOVANJA